

280.

Na osnovu člana 88 tačke 2 Ustava Republike Crne Gore donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O VODAMA**

Prolašavam Zakon o vodama, koji je donijela Ustavotvorna skupština Republike Crne Gore na drugoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2007. godini, dana 8. maja 2007. godine.

Broj: 01-650/2

Podgorica, 14. maja 2007. godine

Predsjednik Republike Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

**Z A K O N
O V O D A M A**

I OPŠTE ODREDBE

Sadržaj zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se pravni status i način integralnog upravljanja vodama, vodnim i priobalnim zemljištem i vodnim objektima, uslovi i način obavljanja vodne djelatnosti i druga pitanja od značaja za upravljanje vodama i vodnim dobrom.

Sredstva za finansiranje poslova upravljanja vodama obezbjeđuju se u skladu sa posebnim zakonom.

Primjena zakona

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se na:

- površinske i podzemne vode i zaslanjene vode ušća rijeka koje se ulivaju u more;
- mineralne i termalne vode;
- vodno dobro;
- nalazišta vode za piće u teritorijalnom moru;
- vode priobalnog mora od zagađivanja s kopna.

Ovaj zakon ne primjenjuje se na korišćenje mineralnih i termalnih voda za dobijanje mineralne sirovine ili geotermalne energije.

Vlada Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog ministarstva nadležnog za poslove voda (u daljem tekstu: Ministarstvo), uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove pomorstva, utvrđuje liniju razgraničenja kopnenih voda i voda priobalnog mora.

Osnovni principi upravljanja vodama

Član 3

Upravljanje vodama i vodnim dobrom vrši se na način kojim se:

- sprječava pogoršavanje, štiti i poboljšava status vodenih (akvatičnih) ekosistema, kao i kopnenih i močvarnih ekosistema koji su direktno zavisni od vodenih (akvatičnih) sistema;
- obezbjeđuje dobar status voda;
- podstiče privredni i društveni razvoj;
- štiti i unapređuje ekosistem u cjelini kroz specifične mjere progresivnog smanjenja zagađenja prvenstveno prioritarno opasnim supstancama;
- promoviše održivo korišćenje voda zasnovano na dugoročnoj zaštiti raspoloživih vodnih resursa;
- obezbjeđuje progresivno smanjenje zagađivanja podzemnih voda i sprječava njeno dalje zagađivanje;
- doprinosi ublažavanju efekata poplava i suša;
- doprinosi obezbjeđenju odgovarajuće kvalitetne površinske i podzemne vode za potrebe održivog, izbalansiranog i pravičnog korišćenja vode; značajnom smanjenju zagađivanja podzemnih voda; zaštiti kopnenih i voda priobalnog mora; realizaciji ciljeva utvrđenih odgovarajućim međunarodnim sporazumima;
- obezbjeđuju uslovi za učešće javnosti u postupku donošenja odluka koje se odnose na vode;
- omogućava ispunjenje međunarodnih obaveza u oblasti voda;
- izbjegavaju i rješavaju sukobi interesa u zaštiti i korišćenju voda.

Vodna djelatnost

Član 4

Vodna djelatnost je djelatnost od opšteg interesa za Republiku Crnu Goru (u daljem tekstu: Republika).

Vodnom djelatnošću iz stava 1 ovog člana smatra se: upravljanje vodama, obezbjeđenje i korišćenje voda, uz dugoročnu zaštitu kvaliteta voda i vodo-izvorišta, zaštita voda od zagađivanja, uređenje voda i vodotoka i zaštita od štetnog dejstva voda.

Značenje izraza

Član 5

Pojedini izrazi, upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **površinske vode** su sve vode, osim podzemnih voda, tranzitne, odnosno zaslanjene i priobalne morske vode;
- 2) **podzemne vode** su sve vode ispod površine terena;
- 3) **kopnene vode** su stajaće i tekuće vode na površini zemlje i sve podzemne vode na kopnenoj strani od linije od koje se mjeri širina teritorijalnih voda;
- 4) **pitka voda, odnosno voda za piće** je voda koja po svojim karakteristikama zadovoljava propisane kriterijume iz oblasti zaštite zdravlja;
- 5) **voda namijenjena za ljudsku upotrebu** je voda koja ispunjava standarde kvaliteta utvrđene posebnim propisima;
- 6) **mineralna voda** je podzemna voda prirodno obogaćena mineralnim supstancama u količini većoj 1 gr/l;

7) **termalna voda** je podzemna voda prirodno povišene temperature, čija je temperatura jednaka ili veća od 20oC;

8) **termo - mineralna voda** je termalna voda sa osobinama mineralnih voda;

9) **rijeka** označava kopneno vodno tijelo, koja najvećim dijelom teče po površini zemlje, ali koja može dijelom svog toka teći ispod površine zemlje;

10) **jezero** označava cjelinu kopnene stajaće vode;

11) **zaslanjene, odnosno bočatne vode** označavaju površinska vodna tijela u blizini ušća rijeka u more, koja su djelimično slana usljed blizine priobalnim morskim vodama, ali se nalaze pod znatnim uticajem doticanja slatke vode;

12) **vodotok** je korito tekuće vode zajedno sa obalama, odnosno udubljenje na zemljištu koje se dobro primjećuje sa vodom koja njime stalno ili povremeno teče;

13) **priobalne morske vode** su površinske morske vode na strani prema kopnu ograničene linijom čija je svaka tačka udaljena jednu nautičku milju od granične linije od koje se mjeri širina teritorijalnih voda, sa proširenjem do spoljne granice zaslanjenih, odnosno tranzitnih voda;

14) **vještačko vodno tijelo** je vodno tijelo površinskih voda nastalo kao rezultat ljudske aktivnosti;

15) **jako modificovano vodno tijelo** je tijelo površinskih voda koje je, usljed fizičkih promjena nastalih djelovanjem čovjeka, značajno promijenilo svoje karakteristike, u skladu sa propisima;

16) **vodno tijelo površinskih voda** je posebno posmatran i prostorno određen element površinskih voda, kao što je jezero, akumulacija, potok, rijeka ili kanal, odnosno dio potoka, rijeke ili kanala, zaslanjene ili pojas obalne morske vode;

17) **voda za kupanje** je vodno tijelo površinske vode ili njegov dio namijenjen opštoj upotrebi, a odgovara propisima iz oblasti sanitarne zaštite za tu namjenu;

18) **akvifer (vodonosni sloj)** je potpovršinski sloj ili slojevi stijena ili drugih geoloških struktura dovoljne poroznosti i propusnosti koji omogućavaju prirodan protok podzemnih voda ili zahvatanje značajnih količina podzemnih voda;

19) **vodno tijelo podzemnih voda** je određena zapremina podzemne vode unutar jednog ili više akvifera;

20) **rječni sliv** je površina zemlje sa koje se sve površinske vode kroz jedan ili više vodotoka, rijeka, odnosno kroz jezero i podzemnim putem, ulivaju direktno u more kroz jedinstveno ušće, rukavac ili deltu;

21) **rječni podsliv** je površina zemlje s koje sve površinske vode kroz niz vodotoka, rijeka, odnosno kroz jezero i podzemnim putem, teku u određenu tačku vodotoka (obično jezero ili ušće u drugu rijeku);

22) **vodno područje rječnog sliva** je područje kopna i mora, koje čini jedan ili više susjednih rječnih slivova, odnosno podslivova, na teritoriji Republike, sa pripadajućim podzemnim i obalnim morskim vodama, koje je određeno kao osnovna jedinica za upravljanje vodama;

23) **korito za malu vodu (korito)** je udubljenje kroz koju teku male i srednje vode vodotoka, odnosno koje je stalno pokriveno vodama prirodnih jezera i drugih površinskih voda;

24) **korito za veliku vodu** je prostor koji plavi, odnosno preko kojeg teče velika voda povratnog perioda jednom u 100 godina, odnosno prostor između objekata izgrađenih za zaštitu od poplava, kao i prostor pokriven vodama jezera, odnosno akumulacija pri visokim vodostajima vjerovatnoće pojave jednom u 100 godina;

25) **inundaciono područje** je pojas zemljišta između korita za malu vodu i granične (poplavne) linije korita za stogodišnju vodu, na području na kojem nijesu izgrađeni objekti za zaštitu od štetnog dejstva voda (neuređeno inundaciono područje), odnosno prostor između

korita za malu vodu i spoljne nožice objekta izgrađenog za zaštitu od poplava, uključujući i pojas zemljišta potrebnog za njegovo redovno održavanje (uređeno inundaciono područje);

26) **vodni režim** je kvalitativno i kvantitativno stanje podzemnih i površinskih voda na određenom prostoru u određenom vremenu;

27) **promjena režima voda** označava sve promjene u režimu voda, nastale kao rezultat prirodnih ili ljudskih aktivnosti;

28) **obala** je pojas zemljišta koji se proteže neposredno uz korito za veliku vodu vodotoka, jezera, akumulacije i drugih površinskih voda širine do 20 metara za vode od značaja za Republiku, odnosno do 10 metara za vode od lokalnog značaja, zavisno od veličine vodotoka, jezera, akumulacije i drugih površinskih voda i konfiguracije terena;

29) **morska obala** je pojas kopna uz more širine najmanje šest metara računajući od linije do koje dopiru najveći talasi, ako posebnim zakonom, u cilju zaštite morskog dobra nije drukčije određeno;

30) **vodno zemljište** čine korito i obale vodotoka, jezera, obalnog mora, akumulacije i drugih površinskih voda;

31) **vodni bilans** je kvalitativni i kvantitativni odnos raspoloživih i potrebnih količina površinskih i podzemnih voda u određenom periodu i na određenom prostoru;

32) **garantovani minimum** je proticaj koji se nizvodno od vodozahvata mora obezbijediti u vodotoku za opstanak i razvoj nizvodnih biocenoza;

33) **vodni minimum** je proticaj nizvodno od brane neophodan za opstanak i razvoj nizvodnih biocenoza, čuvanje kvaliteta vode vodotoka u skladu sa propisima i zadovoljavanje racionalnih potreba nizvodnih korisnika, koji ne smije biti manji od projektovane vrijednosti;

34) **zemljište ugroženo od erozije** je zemljište na kome usljed dejstva vode i vjetera nastaju pojave spiranja, brazdanja, podrivanja i klizanja, kao i zemljište podložno tim uticajima;

35) **močvarna ili barska zemljišta** su područja na kojima je nivo vode povremeno ili stalno iznad površine terena, odnosno na kojima podzemna voda ima stalan ili povremen dodir sa površinskom vodom ili na kojima površinska voda usljed geološkog sastava tla ne može ponirati;

36) **status površinskih voda** je generalni iskaz o statusu (stanju) površinskog vodnog tijela, određen upoređenjem njegovog ekološkog i hemijskog statusa, kojim se iskazuje slabiji status;

37) **dobar status površinske vode** označava status (stanje) vodnog tijela površinske vode kada su njegovi i ekološki i hemijski status najmanje "dobri", u skladu sa propisima;

38) **status podzemnih voda** je generalni iskaz o statusu (stanju) tijela podzemnih voda, određenom na bazi upoređenja njegovog kvantitativnog i hemijskog statusa, kojim se iskazuje slabiji status;

39) **dobar status podzemnih voda** označava status (stanje) koje je podzemna voda dostigla kada je njen kvantitativni i hemijski status najmanje "dobar", u skladu sa propisima;

40) **kvantitativni status** je izraz stepena ugroženosti vodnog tijela podzemnih voda direktnom ili indirektnom eksploatacijom;

41) **dobar kvantitativan status vodnog tijela** je status neugroženosti voda za postizanje ekoloških ciljeva, koji ne utiče na pogoršanje statusa tih voda i ne izaziva štete po ekosistem zavisen od tih voda;

42) **opasne supstance** su supstance ili grupe supstanci koje su otrovne, postojane i podložne bioakumuliranju i druge supstance ili grupe supstanci koje ekvivalentno podižu nivo opasnosti utvrđen propisima;

43) **prioritetne supstance** su supstance utvrđene posebnim propisima koje predstavljaju značajan rizik za vodenu (akvatičnu) životnu sredinu ili rizik za druge životne sredine zavisne od vodene životne sredine;

44) **prioritetno opasne supstance** su supstance koje su utvrđene posebnim propisima, u skladu sa međunarodnom regulativom;

45) **zagađivač** je svaka supstanca koja može da izazove zagađenje vode i koja je utvrđena posebnim propisima;

46) **direktno ispuštanje u podzemnu vodu** je ispuštanje zagađivača u podzemnu vodu bez filtracije kroz površinske i podzemne slojeve zemljišta;

47) **zagađivanje** podrazumijeva direktno ili indirektno unošenje supstanci ili toplote u vodu, vazduh ili zemlju, koje može štetno djelovati na ljudsko zdravlje ili kvalitet ekosistema direktno zavisnih od vodenih ekosistema, odnosno kojima se oštećuju materijalna dobra ili kojima se umanjuje ili utiče na uobičajeno i drugo legalno korišćenje životne sredine;

48) **otpadna voda** je voda koja je promijenila svoje fizičke, hemijske ili biološke osobine kao rezultat ljudske aktivnosti;

49) **ekološki status** podrazumijeva kvalitet strukture i funkcionisanja vodenog ekosistema neposredno zavisnog od površinske vode, klasifikovanog u skladu sa posebnim propisima;

50) **dobar ekološki status** je status vodnog tijela površinske vode, klasifikovan u skladu sa propisima;

51) **dobar ekološki potencijal** je status jako modifikovanog ili vještačkog vodnog tijela, klasifikovanog u skladu sa propisima;

52) **ekosistemi** označavaju akvatične, poluakvatične i kopnene ekosisteme, koji su neposredno ili posredno zavisni od voda;

53) **dobar hemijski status površinskih voda** označava hemijski status koji je u skladu sa parametrima utvrđenim posebnim propisima za površinske vode, odnosno dostignuto stanje površinskog vodnog tijela u kome koncentracija zagađenja ne prelazi standarde kvaliteta životne sredine;

54) **dobar hemijski status podzemne vode** je hemijski status podzemnog vodnog tijela koji po kvalitetu ispunjava uslove utvrđene propisima o kvalitetu vode za piće;

55) **granična vrijednost emisije** je masa izražena kroz nekoliko specifičnih parametara (uključujući i prioritetne opasne supstance), kao i nivo emisije koji ne smije biti prekoračen u bilo kom periodu, a koji se utvrđuje na izlazu iz postrojenja za prečišćavanje otpadne vode, a kod indirektnog ispuštanja u vodu granična vrijednost emisije za postrojenje se određuje tako da efekat prečišćavanja bude takav da garantuje odgovarajući nivo zaštite životne sredine, kao i da ne vodi povećanju nivoa zagađenja;

56) **kontrola emisije** je kontrola zahtijevanih specifičnih ograničenja emisije (granične vrijednosti emisije, druga specifična ograničenja, uslovi u vezi efekata, prirode i drugih karakteristika emisije i uslova koji na nju utiču);

57) **kombinovani pristup** označava kontrolu ispuštanja i emisije u površinske vode zasnovanih na "najboljoj raspoloživoj tehnologiji", a u slučaju difuznih uticaja primjenjujući "najbolju praksu" za zaštitu životne sredine

58) **vodni resursi** su sve površinske i podzemne vode, po količini i kvalitetu;

59) **raspoloživi resurs podzemnih voda** predstavlja srednji višegodišnji prosjek svih obnovljivih količina podzemnih voda, umanjenih za srednji višegodišnji proticaj potreban za zadovoljavanje ekoloških uslova za površinske vode, u skladu sa posebnim propisom, radi izbjegavanja značajnijeg slabljenja ekološkog statusa tih voda i izbjegavanja značajnije štete na priobalnim ekosistemima;

60) **izvorište** je prostor (izvor, dio rijeke ili jezera, akumulacija ili njen dio i akvifer ili njegov dio) na kome se zahvata ili predviđa zahvatanje vode za korišćenje;

61) **zaštićena područja** su područja koja se koriste ili su namijenjena za zahvatanje vode za ljudsku potrošnju, u prosječnoj količini većoj od 10 m³/dan ili za snabdijevanje više od 50 stanovnika, uključujući i zone njihove zaštite; namijenjena zaštititi ekonomski značajnih

akvatičnih vrsta; namijenjena rekreaciji, uključujući i područja određena za kupanje; podložna eutrofikaciji i osjetljiva na nitrati; i područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje statusa voda bitan uslov za njihov opstanak i reprodukciju;

62) **javni vodovod** je sistem koji predstavlja skup uzajamno povezanih tehničko - sanitarnih objekata i opreme, izgrađen radi obezbjeđenja sanitarno - higijenski ispravne vode za stanovnike i privredu urbanih naselja;

63) **regionalni vodovod** je vodovod koji snabdijeva vodom dva ili više naselja na području više opština;

64) **lokalni vodovod** je vodovod u naselju ili izvan naselja koji služi za snabdijevanje vodom jednog ili grupe stambenih ili privrednih objekata;

65) **seoski vodovod** je sistem za snabdijevanje vodom za piće seoskog naselja ili njegovog dijela;

66) **javna kanalizacija** je sistem za prikupljanje, prečišćavanje i ispuštanje otpadnih i atmosferskih voda naselja i privrede u odgovarajuće prijemnike - recipijente;

67) **prijemnikom (recipijentom)** se smatraju prirodni i vještački vodotoci, jezera, akumulacije, more i zemljište, u koje se ispuštaju otpadne i atmosferske vode;

68) **istraživanje podzemnih voda** je utvrđivanje geoloških, hidrogeoloških, hidrodinamičkih, hidroloških, fizičko-hemijskih, bioloških i bakterioloških svojstava akvifera i posebnih voda;

69) **rječni nanosi (naplavine)** su trajni ili privremeni nanosi rijeka i bujica (šljunak, pijesak i sl.), koji se nalaze na vodnom zemljištu;

70) **materijal u vodotocima** označava šljunak, pijesak, mulj, bilje i druge slične prirodne ili vještačke materijale;

71) **vodni sistem** čine funkcionalno povezani prirodni ili vještački vodotoci sa pripadajućim vodnim građevinama (objektima) na određenom prostoru;

72) **vodni informacijski sistem** je sistem kojim se obezbjeđuje sakupljanje, obrada i distribucija svih potrebnih informacija u oblasti voda i informisanje javnosti;

73) **vodne usluge** označavaju sve usluge koje se pružaju domaćinstvima i pravnim licima u cilju: zahvatanja, zajažavanja, skladištenja, tretmana i distribucije površinskih i podzemnih voda i sakupljanja i tretmana otpadnih voda koje se potom ispuštaju u recipijent;

74) **vodno pravo**, u smislu ovog zakona, je pravo na posebnu upotrebu, odnosno korišćenje vode i vodnog dobra ili rječnih nanosa.

II VODE I VODNO DOBRO

Svojinski režim, upravljanje i korišćenje voda

Član 6

Vode, kao prirodno bogatstvo i dobro od opšteg interesa, u državnoj su svojini.

Vode se mogu koristiti na način i pod uslovima utvrđenim zakonom.

Podjela voda

Član 7

Vode se dijele na tekuće i stajaće vode na površini zemlje i podzemne vode na kopnu i moru.

Tekuće vode su prirodni vodotoci, kao što su bujice, potoci i rijeke, bez obzira da li imaju stalan ili povremen tok i vještački vodotoci - kanali, uključujući i nastale izmještanjem prirodnog vodotoka ili djelimičnim zahvatanjem vode tog vodotoka ili iz stajaće vode.

Stajaće vode su priobalne morske vode, prirodna jezera, uključujući i ona koja presušuju,

ribnjaci, bare, močvare i drugi "sakupljači" voda (napuštena eksploataciona polja, bočne retenzije i sl.), koji imaju stalan ili povremen dotok ili oticanje tekućih ili podzemnih voda.

Stajaćim vodama smatraju se i vodne akumulacije, koje su nastale pregrađivanjem tekućih voda ili drugim zahvatima u prostoru.

Vode od značaja za Republiku i lokalnog značaja

Član 8

Vode na teritoriji Republike, prema značaju ili prekograničnom uticaju, dijele se na vode od značaja za Republiku i vode od lokalnog značaja.

Vode od značaja za Republiku utvrđuje Vlada, na predlog Ministarstva.

Vode od značaja za Republiku upisuju se u registar koji vodi organ državne uprave nadležan za poslove upravljanja vodama (u daljem tekstu: nadležni organ uprave).

Vode manjih vodotoka i izvora do 30 l/s u hidrološkom minimumu, ako njihovo korišćenje nije namijenjeno za organizovanje regionalnog ili javnog vodovoda ili ako za njihovo korišćenje vodne akte ne izdaje nadležni organ uprave, koji izviri, ulivaju se ili uviru na području opštine, kao i druge vode koje nijesu obuhvaćene stavom 2 ovog člana, smatraju se vodama od lokalnog značaja.

Vode od lokalnog značaja upisuju se u registar koji vodi nadležni organ lokalne uprave.

Vodno dobro

Član 9

Vodno dobro, u smislu ovog zakona, obuhvata:

- prirodna i vještačka vodna tijela;
- vodno zemljište.

Vodno zemljište iz stava 1 ovog člana obuhvata:

- zemljište na kojem je površinska voda trajno ili povremeno prisutna, usljed čega se oblikuju posebni hidrološki, geomorfološki i biološki odnosi, koji određuju vodne i od vode zavisne ekosisteme;
- osnovno korito tekućih voda, uključujući ostrva i obale, do izrazite geomorfološke promjene;
- zemljište potopljeno stajaćim vodama, koje obuhvata obalu, do najvišeg zabilježenog vodostaja;
- napuštena rječna korita, koje voda povremeno plavi, močvare i zemljišta koje voda povremeno plavi zbog intervencija u prostoru;
- uređeno inundaciono područje;
- zemljište ispod i pored vodnih objekata.

Vodno dobro je od opšteg interesa i koristi se na način i pod uslovima utvrđenim zakonom.

Vodno dobro, prema značaju, dijeli se na vodno dobro od značaja za Republiku i vodno dobro od lokalnog značaja, prema podjeli voda izvršenoj u skladu sa članom 8 ovog zakona.

Vodno zemljište može biti u privatnoj i državnoj svojini, u skladu sa zakonom.

Priobalno zemljište

Član 10

Priobalno zemljište, u smislu ovog zakona, čini pojas zemljišta širine 15 m za vode od značaja za Republiku i 10 m za vode od lokalnog značaja od granice vodnog zemljišta, koji, po pravilu, služi za održavanje zaštitnih objekata i korita za veliku vodu i druge aktivnosti u

upravljanju vodama.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Vlada može utvrditi i drukčiju širinu pojasa priobalnog zemljišta, ukoliko je to potrebno zbog:

- 1) zaštite voda, vodenih i priobalnih ekosistema;
- 2) uređenja voda;
- 3) zaštite dobara posebnih vrijednosti i kapitalnih objekata;
- 4) obavljanja drugih poslova od opšteg interesa u skladu sa ovim zakonom;
- 5) omogućavanja opšteg korišćenja vodnog dobra.

Određivanje granica vodnog dobra

Član 11

Granice vodnog dobra utvrđuje nadležni organ uprave, odnosno nadležni organ lokalne uprave.

Oznake i granice vodnog dobra na predlog nadležnog organa iz stava 1 ovog člana, upisuju se u katastar nepokretnosti.

Propisom Vlade bliže se utvrđuje način određivanja i granice vodnog zemljišta.

Korišćenje vodnog dobra

Član 12

Vodno dobro se koristi za:

- izgradnju objekata vodne infrastrukture;
- preduzimanje mjera koje se odnose na poboljšanje hidromorfoloških i bioloških karakteristika površinskih voda;
- preduzimanje mjera koje se odnose na zaštitu prirode;
- izgradnju objekata za korišćenje voda, sigurnost plovidbe i korišćenje vode za kupanje;
- izgradnju objekata namijenjenih za zaštitu voda od zagađivanja;
- izgradnju objekata, namijenjenih za odbranu i bezbjednost države, zaštitu i spasavanje ljudi, životinja ili imovine;
- druge namjene utvrđene u skladu sa zakonom.

Javno vodno dobro

Član 13

Javno vodno dobro može biti:

- 1) prirodno i
- 2) izgrađeno.

Prirodno javno vodno dobro su vode i vodno zemljište.

Izgrađeno javno vodno dobro je:

- 1) vodno zemljište nastalo usljed izmještanja ili uređenja prirodnog vodotoka, pregrađivanja tekućih voda, eksploatacije mineralnih sirovina i drugih zahvata u prostoru;
- 2) objekat na vodnom zemljištu (kanali, uređena obala i sl.).

Javno vodno dobro je u državnoj svojini.

Javno vodno dobro nije u pravnom prometu, ali pod uslovima utvrđenim ovim zakonom može biti predmet ograničenog korišćenja (koncesija, zakup i sl.).

Nadležni organ uprave, odnosno nadležni organ lokalne uprave, vodnom dobru iz člana 9 ovog zakona određuje status javnog vodnog dobra.

Prirodno i izgrađeno javno vodno dobro upisuje se u katastar nepokretnosti, na predlog

nadležnog organa iz stava 6 ovog člana.

Vodno zemljište koje nije prirodno vodno dobro

Član 14

Prirodnim vodnim dobrom, u smislu ovog zakona, ne smatra se vodno zemljište u privatnoj svojini, ako voda na njemu nije povezana sa drugim površinskim vodama i zemljište namijenjeno povremenom zadržavanju visokih voda (retenzije).

Upotreba javnog vodnog dobra

Član 15

Javno vodno dobro je u opštoj upotrebi i koristi se pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, na način kojim se ne utiče štetno na vode i priobalni ekosistem i ne ograničavaju jednaka prava drugih.

Na javnom vodnom dobru može se steći pravo na posebnu upotrebu.

Pravo na posebnu upotrebu javnog vodnog dobra stiče se u skladu sa zakonom na osnovu ugovora o koncesiji, vodne dozvole ili saglasnosti nadležnog organa.

Nadležni organ uprave, odnosno nadležni organ lokalne uprave, radi zaštite voda, ljudi i dobara od štetnog dejstva voda, određuje područja na kojima je opšta upotreba javnog vodnog dobra zabranjena ili ograničena, kao i uslove i način korišćenja javnog vodnog dobra na tom području.

Korisnik izgrađenog javnog vodnog dobra dužan je da izgrađeno javno vodno dobro redovno održava, radi očuvanja njegove namjene.

Prestanak statusa prirodnog javnog vodnog dobra

Član 16

Vodnom zemljištu prestaje status prirodnog javnog vodnog dobra pod sljedećim uslovima:

- ako zemljište usljed prirodnih procesa ili zahvata u prostoru, više ne ispunjava uslove za određivanje tog statusa;
- realizacijom odluke nadležnog državnog organa kojom je izvršena promjena njegove namjene, u skladu sa zakonom.

Rješenje o prestanku statusa prirodnog javnog vodnog dobra iz stava 1 ovog člana donosi nadležni organ uprave, odnosno nadležni organ lokalne uprave.

Brisanje statusa prirodnog javnog vodnog dobra u katastru nepokretnosti vrši se na predlog nadležnog organa iz stava 2 ovog člana, a na osnovu rješenja o prestanku statusa prirodnog javnog vodnog dobra.

Pravo preče kupovine vodnog zemljišta

Član 17

Pravo preče kupovine vodnog zemljišta ima Republika, odnosno jedinica lokalne samouprave.

Vlasnik vodnog zemljišta koje namjerava da proda dužan je da prethodno podnese pisanu ponudu Republici, odnosno jedinici lokalne samouprave.

Ponuda iz stava 2 ovog člana podnosi se nadležnom organu uprave, odnosno nadležnom organu lokalne uprave i mora da sadrži podatke o vodnom zemljištu (katastarskoj opštini, broju katastarske parcele, površini, kulturi i sl.), cijenu i ostale uslove prodaje.

Ako organ kome je ponuda učinjena ne izjavi u roku od 30 dana da prihvata ponudu, vlasnik može vodno zemljište prodati drugome, ali ne pod povoljnijim uslovima za kupca.

III UPRAVLJANJE VODAMA I VODNI OBJEKTI

1. POJAM I NAČELA

Pojam upravljanja vodama

Član 18

Upravljanje vodama, kao dobrom od opšteg interesa, ostvaruje se na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Upravljanje vodama i vodnim zemljištem, u smislu ovog zakona, obuhvata djelatnosti i mjere koje se preduzimaju radi održavanja i unaprjeđenja režima voda u jedinstvenom vodnom sistemu na određenom području u cilju: obezbjeđenja potrebnih količina vode propisanog kvaliteta za pojedine namjene, zaštite voda od zagađivanja i zaštite od štetnog dejstva voda.

Upravljanje vodama i vodnim zemljištem, od značaja za Republiku, u nadležnosti je Republike.

Upravljanje vodama i vodnim zemljištem, od lokalnog značaja, u nadležnosti je jedinice lokalne samouprave, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Načela upravljanja vodama

Član 19

Upravljanje vodama i vodnim zemljištem zasniva se na sljedećim načelima:

1) nezamjenljivosti vode kao resursa i uslova egzistencije - voda kao prirodno javno dobro može se koristiti samo na način kojim se ne ugrožava njena supstanca i ne isključuje njena prirodna uloga;

2) cjelovitosti - procesi u prirodi, čija je značajna komponenta voda, kao i povezanost i međuzavisnost vodenih ekosistema i ekosistema u prirodi, ne smiju se narušavati;

3) jedinstva vodnog sistema, zasnovanog na integralnom upravljanju vodama, u okviru jedinstvenog vodnog područja, u skladu sa razvojem Republike, uz uspostavljanje jedinstvenog vodnog informacionog sistema i uvažavanje međunarodnih sporazuma naročito u pogledu održivog upravljanja vodama zemalja iz rječnog sliva;

4) održivog razvoja, kojim se, zbog zadovoljenja potreba u sadašnjosti, ne ugrožava mogućnost budućih generacija da zadovolje svoje potrebe;

5) dugoročne zaštite kvaliteta i cjelishodnog korišćenja raspoloživih izvorišta voda;

6) prava na zaštitu od štetnog djelovanja voda (zaštite stanovništva i njegove imovine), uz uvažavanje prirodnih procesa, zaštite prirodnih vrijednosti i ekonomske opravdanosti zaštite;

7) ekonomskog vrednovanja voda, koje podrazumijeva pokrivanje troškova obezbeđivanja i pripreme vode za različite korisnike i troškova zaštite i uređenja voda, na principu "korisnik plaća - zagađivač plaća";

8) kontinuiranog upravljanja na svim nivoima planiranja i fazama uređivanja, korišćenja i zaštite;

9) učešća javnosti, koje omogućava odgovarajuće učešće stanovništva i drugih zainteresovanih lica u usvajanju planova upravljanja vodama;

10) uvažavanja najboljih dostupnih tehnologija i novih naučnih dostignuća o prirodnim zakonitostima.

2. TERITORIJALNE OSNOVE ZA UPRAVLJANJE VODAMA

Jedinstven vodni prostor

Član 20

Teritorija Republike predstavlja jedinstven vodni prostor, na kome granice administrativno-teritorijalnih jedinica ne mogu ograničavati integralno upravljanje vodama.

Vodna područja rječnog sliva

Član 21

Radi obezbjeđenja cjelovitog upravljanja vodama, uz uvažavanje hidrografskih karakteristika, jedinstvenosti i povezanosti vodnog režima, na teritoriji Republike određuju se vodna područja rječnog sliva, kao osnovne jedinice za upravljanje vodama, i to:

- 1) Vodno područje Crnomorskog sliva, koje obuhvata slivove: Ibra, Lima, Čehotine, Tare i Pive, sa pripadajućim podzemnim vodama;
- 2) Vodno područje Jadranskog sliva, koje obuhvata slivove: Zete, Morače, Skadarskog jezera, Bojane, Trebišnjice i vodotoke područja Crnogorskog primorja, koji se direktno ulivaju u Jadransko more, sa pripadajućim podzemnim i priobalnim morskim vodama.

Melioraciono područje

Član 22

Melioracionim područjem, u smislu ovog zakona, smatra se dio vodnog područja za koji se sistemima za odvodnjavanje omogućava brže i pogodnije oticanje suvišne vode, sa kojeg dotiče voda na zemljište koje se sistemima za odvodnjavanje štiti od suvišnih voda i za koje se dovodi voda za navodnjavanje.

Melioraciono područje i njegove granice određuje nadležni organ uprave.

3. NACIONALNI PROGRAM I PLANOVI UPRAVLJANJA VODAMA

Vodna osnova Republike

Član 23

Dugoročni nacionalni program upravljanja vodama utvrđuje se vodnom osnovom Republike (u daljem tekstu: vodna osnova).

Vodna osnova naročito sadrži:

- 1) ocjenu stanja vodnih resursa i vodnog režima (raspored, zalihe i karakteristike voda) u Republici;
- 2) prikaz i ocjenu postojećeg stanja vodnih objekata i sistema;
- 3) ciljeve održivog razvoja i upravljanja vodama, a naročito uređenje voda, postizanje dobrog statusa voda, korišćenje i upotrebu voda i rokove za njihovo postizanje;
- 4) uslove u oblasti pravnih i organizacionih rješenja u oblasti voda;
- 5) potrebe za vodom u svim područjima života i rada u Republici i mogućnost obezbjeđenja dovoljnih količina vode odgovarajućeg kvaliteta za različite namjene;
- 6) analizu i mjere za prevazilaženje sukoba interesa u domenu korišćenja, uređenja i zaštite voda i vodnog zemljišta;
- 7) mjere neophodne za očuvanje prirodne ravnoteže voda, odnosno mjere neophodne za njeno ponovno uspostavljanje i unaprjeđenje;
- 8) strategiju i uslove za održavanje i unaprjeđenje vodnog režima, u cilju podsticanja

jedinstvenog i usklađenog razvoja vodne djelatnosti na cijeloj teritoriji Republike;

9) prioritete za postizanje ciljeva u upravljanju vodama i unaprjeđenju vodnog režima, u skladu sa održivim razvojem;

10) osnove za plan korišćenja voda;

11) osnove za plan zaštite voda, kojima se utvrđuje strategija zaštite voda od zagađivanja;

12) osnove za plan zaštite od štetnog dejstva voda;

13) vodni bilans;

14) smjernice za međunarodnu saradnju i izvršavanje međunarodnih sporazuma u oblasti upravljanja vodama;

15) procjenu i izvore potrebnih sredstava za postizanje ciljeva iz tačke 3 ovog stava;

16) osnovne odrednice monitoringa i informacionog sistema za upravljanje vodama na području Republike;

17) druge smjernice od značaja za upravljanje vodama i potrebe vodnog režima.

Vodnu osnovu donosi Vlada, na predlog Ministarstva.

Vodna osnova se obavezno preispituje po isteku deset godina od dana njenog donošenja, odnosno preispitivanja.

Planovi upravljanja vodama i programi mjera koji se donose na osnovu ovog zakona moraju biti u skladu sa vodnom osnovom.

Plan upravljanja vodama na vodnom području rječnog sliva ili na njegovom dijelu

Član 24

Planom upravljanja vodama određuju se elementi upravljanja vodama na vodnom području rječnog sliva.

Plan upravljanja vodama može se donijeti i za rječne slivove iz člana 21 ovog zakona, kao djelove vodnog područja rječnog sliva.

Plan upravljanja vodama naročito sadrži:

1) generalni opis karakteristika prostora za koji se radi plan, koji obuhvata i izradu karata sa naznakom položaja, granica i uslova za tipove vodnih tijela površinskih voda, kartiranje eko regiona i tipova vodnih tijela površinskih voda i izradu karata sa naznakom položaja i granica vodnih tijela podzemnih voda;

2) prikaz značajnijih uticaja ljudskih aktivnosti na status površinskih i podzemnih voda, uključujući procjenu zagađenja od koncentrisanih i rasutih zagađenja, koji obuhvata i pregled korišćenja zemljišta, procjenu pritisaka na kvantitativni status vode i njeno zahvatanje;

3) identifikaciju i izradu karata zaštićenih područja;

4) kartu osmatračke (monitoring) mreže i kartografski prikaz rezultata osmatranja, koji uključuje status površinskih (ekološki i hemijski) i podzemnih (hemijski i kvantitativni) voda i zaštićenih područja sa razlozima za moguća odstupanja;

5) listu prioriternih ciljeva zaštite životne sredine u pogledu površinskih i podzemnih voda i zaštićenih područja, sa razlozima za moguća odstupanja;

6) vodni bilans;

7) identifikaciju vodnih tijela koja se koriste za vodosnabdijevanje, sa prosječnim zahvatanjem vode većim od 10 m³/dan ili koja služe za vodosnabdijevanje više od 50 stanovnika, odnosno koja se planiraju za takvo korišćenje;

8) prikaz programa mjera i način i dinamiku ostvarivanja utvrđenih ciljeva u oblasti zaštite od štetnog dejstva voda, zaštite voda (uključujući i mjere zaštite zahvaćene vode namijenjene upotrebi vode za piće, kojima se obezbjeđuje manji stepen prečišćavanja u proizvodnji vode za piće, zabrana unošenja i kontrola emisije zagađenja, zabrana i slučajevi u kojima je dozvoljeno direktno ispuštanje zagađenja u podzemne vode, sprječavanje i

smanjenje uticaja akcidentnih zagađenja i dr.) i korišćenja voda (obezbjedenje vode za piće i druge potrebe, kontrole nad zahvatanjem i akumuliranjem vode, uključujući i zabrane korišćenja voda, ekonomske cijene korišćenja vode i dr.);

9) dopunske mjere za dostizanje utvrđenih ciljeva zaštite životne sredine;

10) pregled posebnih planova upravljanja vodama za pojedine podslivove i programa mjera, sa karakteristikama ili tipovima vodotoka;

11) ekonomsku analizu korišćenja i zaštite voda i zaštite od štetnog dejstva voda, sprovedene po principu "korisnik plaća" i "zagađivač plaća", sa preporukom optimalnih rješenja;

12) prikaz, dinamiku i način obezbjeđenja sredstava za realizaciju predviđenih mjera;

13) izvještaj koji obuhvata opis aktivnosti i stavove povodom primjedaba, predloga i sugestija u postupku pripreme plana upravljanja vodama;

14) listu organa i organizacija u oblasti upravljanja vodama, sa njihovom odgovornošću i statusom;

15) način pribavljanja baznih dokumenata i informacija na osnovu kojih je izrađen plan;

16) podatke o kontrolnim mjerama za koncentrisane izvore zagađenja i obezbjeđenje statusa voda u vještačkim i jako modifikovanim vodnim tijelima;

17) pregled obaveza preuzetih međunarodnim sporazumima koji se odnose na upravljanje vodama i način njihovog ostvarivanja;

18) sažeti prikaz mjera potrebnih za implementaciju propisa o zaštiti voda;

19) principe uspostavljanja informacionog sistema za obezbjeđenje upravljanja vodama na vodnom području, odnosno rječnom slivu.

Vodno tijelo površinske vode određuje se kao vještačko ili jako modifikovano, u skladu sa propisom iz člana 75 stav 6 ovog zakona.

Propisom Vlade, na predlog Ministarstva, utvrđuje se bliži sadržaj i način pripreme plana iz stava 3 ovog člana.

Priprema i donošenje plana upravljanja vodama

Član 25

Planove upravljanja vodama donosi Vlada, na predlog Ministarstva.

Stručnu pripremu planova upravljanja vodama za vodna područja i rječne slivove vrši nadležni organ uprave.

Planovi upravljanja vodama se obavezno preispituju po isteku šest godina od dana njihovog donošenja, odnosno preispitivanja.

Izmjena plana upravljanja vodama

Član 26

Ako u toku sprovođenja plana upravljanja vodama dođe do bitne promjene uslova na kojima je zasnovan, pristupiće se njegovom preispitivanju prije isteka roka iz člana 25 stav 3 ovog zakona i izvršiti njegova izmjena u roku od šest mjeseci od dana utvrđivanja nedostataka, odnosno izmijenjenih uslova.

Plan iz stava 1 ovog člana, pored elemenata iz člana 24 ovog zakona, sadrži i:

1) pregled svih izmjena plana od dana početka njegovog sprovođenja, uključujući i odstupanja određena za pojedina vodna tijela;

2) ocjenu stepena dostignutih ciljeva zaštite životne sredine, uključujući i kartografski prikaz rezultata monitoringa;

3) pregled mjera koje su bile planirane za prethodni period, a koje nijesu realizovane, kao i razloge zbog kojih nijesu realizovane;

4) pregled mjera koje nijesu bile planirane za prethodni period, a bile su realizovane radi

postizanja ciljeva utvrđenih planom upravljanja vodama.

Odstupanja

Član 27

Ako se u toku realizacije plana upravljanja vodama iz člana 24 ovog zakona utvrdi da se, zbog fizičkih ili hemijskih promjena vodnog tijela usljed ljudskih aktivnosti ili kao posljedica prirodnih okolnosti, odnosno više sile, za pojedina vodna tijela ne mogu u planiranom roku i na planirani način ostvariti ciljevi utvrđeni za postizanje dobrog statusa ili dobrog ekološkog potencijala, Vlada će naložiti da:

- 1) se ispituju mogući uzroci koji su onemogućili ostvarivanje planiranih ciljeva;
- 2) nadležni organi preispitaju dozvole i licence izdate u skladu sa ovim zakonom;
- 3) se razmotre planirani monitoring i lista primarnih ciljeva iz člana 24 stav 3 tač. 4 i 5 ovog zakona i predlože njihove izmjene;
- 4) se pripreme dodatne mjere za postizanje planiranih ciljeva.

Po sprovedenom postupku iz stava 1 ovog člana, Vlada može za pojedina vodna tijela odrediti da se:

- 1) produži rok za postizanje planiranih ciljeva, bez pogoršanja postojećeg statusa;
- 2) odstupi od planiranih ciljeva;
- 3) privremeno odloži ostvarivanje dobrog statusa ili dobrog ekološkog potencijala, u slučaju: prirodnih uzroka ili više sile, pojave ekstremne poplave ili produžene suše ili akcidentnih okolnosti koje se nijesu mogle predvidjeti;
- 4) odustane od dodatnih mjera, kada ocijeni da se planirani ciljevi neće moći ostvariti zbog izmjena fizičkih karakteristika površinskih voda ili promjene nivoa podzemnih voda ili novih aktivnosti u skladu sa održivim upravljanjem vodama.

Mjere iz stava 2 ovog člana utvrđuju se i preduzimaju u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine i njima se ne smije ugroziti postizanje ciljeva koji se odnose na dobar status ili dobar ekološki potencijal voda u drugim vodnim tijelima unutar istog vodnog područja ili sliva.

Uslovi za preduzimanje mjera iz stava 2 ovog člana bliže se utvrđuju planom upravljanja vodama.

Posebni planovi

Član 28

Ako se sprovođenje vodne osnove ne može obezbijediti planovima upravljanja vodama iz člana 24 ovog zakona, Vlada, na predlog Ministarstva, za pojedine kategorije vodotoka ili za pojedina pitanja upravljanja vodama, donosi poseban plan upravljanja vodama.

Stručnu pripremu posebnog plana upravljanja vodama vrši nadležni organ uprave.

Plan iz stava 1 ovog člana mora biti u skladu sa planom upravljanja vodama na rječnom slivu, odnosno vodnom području rječnog sliva.

Propisom Vlade, na predlog Ministarstva, utvrđuje se bliži sadržaj i način pripreme plana iz stava 1 ovog člana.

Strateška procjena uticaja na životnu sredinu

Član 29

Za vodnu osnovu i planove upravljanja vodama na vodnom području, odnosno dijelu vodnog područja, obavezna je izrada strateške procjene uticaja na životnu sredinu.

Strateška procjena iz stava 1 ovog člana vrši se na način utvrđen propisima o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.

Saradnja sa javnošću u pripremi planova

Član 30

Nadležni organ uprave dužan je da omogući aktivno učešće javnosti i zainteresovanih lica u postupku pripreme i donošenja plana upravljanja vodama, odnosno njegove izmjene nakon sprovedenog postupka preispitivanja i učini dostupnom svu dokumentaciju od značaja za njegovu izradu.

Nadležni organ uprave dužan je da pisanim putem obavijesti Savjet za vode, a preko javnih medija zainteresovana lica i širu javnost, o početku pripreme plana upravljanja vodama.

Obavješćavanje iz stava 2 ovog člana vrši se najkasnije tri godine prije početka perioda za koji se plan donosi, a obuhvata okvirni sadržaj plana, rokove i način pripreme i usvajanja plana, naziv nadležnog organa uprave i adresu na kojoj se mogu dobiti dodatne informacije, odnosno izvršiti uvid u dokumentaciju od značaja za njegovu izradu.

Nadležni organ uprave, na način utvrđen stavom 2 ovog člana, obavještava o stanju izrade plana, uključujući i preliminarne pregled značajnih elemenata za upravljanje vodama na vodnom području za koje se plan donosi, najkasnije dvije godine prije početka perioda za koji se plan donosi.

Nadležni organ uprave dužan je da objavi nacrt plana upravljanja vodama u najmanje jednom štampanom javnom mediju koji se distribuira na čitavoj teritoriji Republike, najkasnije godinu dana prije početka perioda za koji se plan donosi. Nacrt plana se na uvid javnosti izlaže u prostorijama nadležnog organa uprave, a na zahtjev zainteresovanog lica se omogućava uvid u dokumentacione osnove i podloge korišćene za izradu nacrta plana.

Učešće javnosti

Član 31

Lica iz člana 30 stav 1 ovog zakona mogu pisane primjedbe, predloge i sugestije na dokumenta iz člana 30 st. 3, 4 i 5 ovog zakona dostavljati nadležnom organu uprave, u roku od šest mjeseci, a na poseban plan upravljanja vodama u roku od mjesec dana od dana objavljivanja.

Nadležni organ uprave obavezan je da u roku od tri mjeseca od isteka roka iz stava 1 ovog člana, sačini izvještaj o stavovima povodom dostavljenih primjedaba, predloga i sugestija.

Program mjera

Član 32

Radi ostvarivanja ciljeva zaštite životne sredine utvrđenih čl. 73 i 74 ovog zakona, vodnom osnovom i planovima upravljanja vodama na vodnim područjima, Vlada, na predlog Ministarstva za svako vodno područje donosi program mjera.

Programom iz stava 1 ovog člana određuju se, naročito, mjere:

1) za zaštitu voda - utvrđene zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona (iz oblasti zdravstva, zaštite životne sredine, poljoprivrede, ribarstva i dr.);

2) za uređenje voda i vodotoka i zaštitu od štetnog dejstva voda (koje se odnose na očuvanje vodnih količina, poboljšanje hidromorfoloških uslova u vodotoku u cilju postizanja dobrog ekološkog statusa i dobrog ekološkog potencijala, zaštitu od poplava, erozije i bujica, odvodnjavanje, određivanje potrebnog obima izgradnje vodnih objekata), uključujući i prioritete njihove realizacije;

3) koje se odnose na korišćenje voda (uslovi korišćenja, racionalno i održivo korišćenje, kao i povraćaj troškova korišćenja voda).

Pored mjera iz stava 2 ovog člana, program mjera može da sadrži i dopunske mjere, ukoliko su one potrebne za dostizanje dobrog statusa voda (smanjenje nepovoljnog uticaja na vode, podsticanje adekvatnog korišćenja, edukacija stanovništva, naučno-istraživački rad).

Preispitivanje i, po potrebi, dopunu programa mjera Vlada vrši svakih šest godina.

Stručnu pripremu programa mjera iz st. 1 i 2 ovog člana vrši nadležni organ uprave.

Primjena mjera iz stava 1 ovog člana ne smije uticati na povećanje zagađenja morske vode.

Usaglašavanje sa prostornim planskim dokumentima

Član 33

U prostornim planskim dokumentima, koji mogu biti od uticaja na zaštitu, uređenje i korišćenje voda, obavezno se prikazuju zaštićena (zaštitna područja u zoni izvorišta vodosnabdijevanja i prirodnih kupališta) i ugrožena područja (poplavna i erozivna), u skladu sa ovim zakonom, objekti vodne infrastrukture predviđeni planovima upravljanja vodama, kao i granice plavljenja iz člana 96 stav 4 ovog zakona.

Uslovi i ograničenja utvrđeni planom upravljanja vodama iz člana 24 stav 4 ovog zakona osnov su za planiranje namjene područja iz stava 1 ovog člana.

4. VODNI OBJEKTI I SISTEMI

Vodni objekti, sistemi i infrastruktura

Član 34

Vodnim objektima i sistemima, u smislu ovog zakona, smatraju se građevinski i drugi objekti ili skup objekata, sa pripadajućim uređajima, koji čine tehničku, odnosno tehnološku cjelinu, a služe za obavljanje vodne djelatnosti.

Objekti namijenjeni uređenju vodotoka i zaštiti od štetnog dejstva voda, objekti koji služe za monitoring voda, kao i prirodni i vještački vodotoci uključeni u vodni sistem čine vodnu infrastrukturu.

Bliži propis o sastavu i sadržaju vodne infrastrukture donosi Ministarstvo.

Podjela vodnih objekata prema namjeni

Član 35

Prema namjeni vodni objekti se dijele na:

- 1) vodne objekte za korišćenje voda;
- 2) vodne objekte za prihvatanje, prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda i zaštitu voda od zagađivanja;
- 3) vodne objekte za zaštitu od štetnog dejstva voda;
- 4) vodne objekte za uređenje vodotoka;
- 5) vodne objekte za odvodnjavanje;
- 6) vodne objekte za monitoring voda (hidrološke stanice).

Vodni objekti za korišćenje voda su:

- za vodosnabdijevanje pravnih i fizičkih lica - vodozahvati (bunari, kaptaže, zahvati iz vodotoka, kanala, jezera i akumulacija, crpne stanice i sl.), uređaji za pripremu vode za piće, rezervoari, magistralni cjevovodi i drugi pripadajući objekti na njima, sekundarni (distributivni) cjevovodi i njima pripadajući objekti i bistijerne;

- za navodnjavanje - zahvati iz vodotoka, kanala, jezera i akumulacija, male akumulacije, razvodna mreža i drugi pripadajući objekti;

- za proizvodnju hidroelektrične energije i druge namjene - brane i akumulacije, dovodni i odvodni kanali i drugi pripadajući objekti;
- za uzgoj riba - ribnjaci, kavezi za ribe, uzgajališta školjki i drugih morskih plodova;
- za plovidbu - plovni putevi na prirodnim i vještačkim vodotocima, ustave, prevodnice, luke, pristaništa i marine i drugi pripadajući objekti;
- za sport, rekreaciju i turizam.

Vodni objekti za prihvatanje, prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda i zaštitu voda od zagađivanja su: kanali, javna kanalizacija, kolektori, postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, postrojenja za preradu otpadnih muljeva, postrojenja za preradu procjednih voda sanitarnih deponija čvrstog otpada, ispusti u recipijent i drugi pripadajući objekti i uređaji.

Vodni objekti za zaštitu od štetnog dejstva voda su: obaloutvrde, glavni, sekundarni i ljetnji nasipi sa pripadajućim objektima (ustave, crpne stanice), lukobrani, kejski i odbrambeni zidovi, rasteretni i lateralni kanali, kao i akumulacije i retenzije sa pripadajućim objektima za odbranu od poplava, objekti za zaštitu od erozije i bujica i drugi objekti za zaštitu od štetnog dejstva voda.

Sastavnim dijelom nasipa za odbranu od poplava smatra se i zaštitni pojas sa šumom i zaštitnim zelenilom (zaštitne šume) u inundacionom području, u širini 50 m pored nasipa, odvodni kanali paralelni nasipu u branjenom području, na udaljenosti 10 m do 50 m od nožice nasipa (zavisno od karakteristika vodotoka i objekta), kao i servisni putevi u branjenom području za sprovođenje odbrane od poplava.

Vodni objekti za uređenje vodotoka su: obaloutvrde, pregrade, pragovi, naperi i drugi objekti u rječnom koritu, namijenjeni njegovoj stabilizaciji i poboljšanju režima protoka, kao i vještačka rječna korita (prosjeci ili izmještena rječna korita).

Vodni objekti za odvodnjavanje (zaštitu od visokih nivoa podzemnih voda i suvišnih površinskih voda) su: mreža glavnih, sabirnih i detaljnih kanala za odvodnjavanje, sa pripadajućim objektima i uređajima na njima (propusti, sifoni, mostovi, stepenice, brzaci, ustave, crpne stanice za odvodnjavanje i sl.) i crpne stanice i ustave za evakuaciju voda iz sistema u prirodne i vještačke vodotoke.

Vodni objekti za monitoring voda (hidrološke stanice) su instrumenti, oprema i zaštitni objekti u osnovnoj i dopunskoj mreži hidroloških stanica.

Vodni objekti iz stava 1 ovog člana mogu služiti istovremeno za više namjena - višenamjenski vodni objekti.

Vodni objekti iz stava 1 ovog člana se prema značaju razvrstavaju u kategorije.

Način kategorizacije i kategorije vodnih objekata i njihovo davanje na upravljanje i održavanje, na predlog Ministarstva, vrši Vlada, ako zakonom nije drukčije određeno.

Upis vodnih objekata u katastar nepokretnosti

Član 36

Vodni objekti iz člana 35 ovog zakona upisuju se u katastar nepokretnosti.

Atestiranje vodnih objekata

Član 37

Vodni objekti iz člana 35 ovog zakona, odnosno pojedini njihovi djelovi, od čijeg pravilnog funkcionisanja zavisi bezbjednost ljudi i imovine, moraju biti atestirani od strane ovlašćenih institucija pri puštanju u pogon i u propisanim rokovima tokom upotrebe, u skladu sa propisom koji donosi Ministarstvo.

Tehnički pregled vodnih objekata

Član 38

Tehnički pregled vodnih objekata iz člana 35 ovog zakona, po završetku izgradnje ili rekonstrukcije, vrši se u skladu sa zakonom kojim je uređena izgradnja objekata.

U komisiji za tehnički pregled vodnih objekata iz člana 35 ovog zakona obavezno učestvuju i lica koje odredi nadležni organ za izdavanje vodnih akata za objekat za koji se tehnički pregled vrši.

5. VODNE DJELATNOSTI

5.1. Uređenje i korišćenje voda

Uređenje voda

Član 39

Uređenje voda, u smislu ovog zakona, čini skup mjera i radova na očuvanju i regulisanju vodnih količina radi obezbjeđenja:

- 1) kvantitativne, prostorne i vremenske raspodjele voda za snabdijevanje pravnih i fizičkih lica;
- 2) opstanka vodenih i priobalnih ekosistema;
- 3) povećane količine vode u vodotocima u malovodnom periodu.

Vrsta i obim mjera i radova za uređenje voda iz stava 1 ovog člana sastavni su dio vodne osnove i plana upravljanja vodama iz čl. 23 i 24 ovog zakona.

Način i uslovi korišćenja voda

Član 40

Korišćenje voda dozvoljeno je pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Voda se mora koristiti racionalno i ekonomično. Svaki korisnik je dužan da vodu koristi na način koji obezbjeđuje očuvanje prirodne ravnoteže voda i koji ne ugrožava prava drugih lica.

Korišćenje voda

Član 41

Korišćenjem voda, u smislu ovog zakona, smatra se:

- 1) zahvatanje, crpljenje i upotreba površinskih i podzemnih voda za različite namjene (za piće, sanitarne i tehnološke potrebe, navodnjavanje, flaširanje mineralnih i prirodnih voda, proizvodnju soli i dr.);
- 2) korišćenje voda za uzgoj riba, školjki i rakova;
- 3) korišćenje vode za proizvodnju električne energije i druge pogonske namjene;
- 4) korišćenje voda za plovidbu;
- 5) korišćenje voda za sport, turizam, kupanje, rekreaciju i balneoklimatološke svrhe;
- 6) korišćenje termalne i mineralne vode (osim podzemnih voda iz kojih se mogu dobiti korisne mineralne sirovine i geotermalna energija);
- 7) korišćenje vode za ekološke i druge namjene, u skladu sa ovim zakonom.

Opšta upotreba voda

Član 42

Opštom upotrebom voda, u smislu ovog zakona, smatra se njeno korišćenje, bez prethodnog tretmana, odnosno bez upotrebe posebnih uređaja (pumpe, natege i dr.) ili izgradnje vodnih objekata za:

- 1) lične i potrebe domaćinstva (za piće, sanitarne potrebe, pojenje stoke i sl.);
- 2) kupanje i rekreaciju u površinskim vodama;
- 3) gašenje požara i obavljanje poslova zaštite ljudi i dobara;
- 4) plovidbu.

Način i uslovi opšte upotrebe vode iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana bliže se uređuju propisom nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

Voda za plovidbu koristi se na način i pod uslovima utvrđenim posebnim zakonom.

Posebna upotreba voda

Član 43

Svako korišćenje voda koje prelazi opštu upotrebu predstavlja posebnu upotrebu, za koju je potrebno steći vodno pravo, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.

Vodno pravo iz stava 1 ovog člana stiče se vodnom dozvolom ili ugovorom o koncesiji.

Uslovi posebne upotrebe voda u planu upravljanja vodama

Član 44

Planom upravljanja vodama može biti isključena ili ograničena posebna upotreba vode, ukoliko se njome:

- 1) ugrožava zdravlje i bezbjednost ljudi;
- 2) ugrožava prirodna ravnoteža vodnih i priobalnih ekosistema, odnosno zaštićenih područja;
- 3) znatno ograničava opšta upotreba voda;
- 4) ograničava uređenje voda i zaštita od poplava.

Privremeno ograničenje ili obustavljanje vodnog prava

Član 45

Pravo na posebnu upotrebu vode može se privremeno ograničiti ili obustaviti, ako je usljed prirodnih pojava ili ljudske aktivnosti ugroženo obezbjeđivanje vode u potrebnoj količini, njen kvalitet, prirodna ravnoteža vodnih i priobalnih ekosistema ili smanjena bezbjednost od štetnog dejstva vode.

Pravo na posebnu upotrebu vode može se privremeno ograničiti ili obustaviti i u slučaju većeg oštećenja vodne infrastrukture, njene rekonstrukcije, kao i u drugim slučajevima koji mogu prouzrokovati nedostatak potrebne količine vode ili smanjiti bezbjednost od štetnog dejstva voda.

Organ koji je izdao vodnu dozvolu ili vodnu saglasnost odlučuje o ograničenjima iz st. 1 i 2 ovog člana.

Status objekta po prestanku vodnog prava

Član 46

Po prestanku vodnog prava, imalac vodnog prava dužan je da, u roku od godinu dana od dana prestanka vodnog prava, ukoliko vodnom dozvolom, vodnom saglasnošću ili ugovorom

o koncesiji nije određen kraći rok, o svom trošku, ukloni objekte koje je izgradio radi ostvarivanja tog prava.

Ukoliko imalac vodnog prava u roku iz stava 1 ovog člana ne ukloni objekat, njegovo uklanjanje će izvršiti organ nadležan za utvrđivanje vodnog prava, o trošku imalca tog prava.

Ukoliko se objekat iz stava 1 ovog člana može koristiti za zaštitu kvaliteta voda, uređenje i korišćenje voda i zaštitu od štetnog dejstva voda ili očuvanje ekosistema, objekat i zemljište na kome je izgrađen postaju sastavni dio javnog vodnog dobra.

Protiv odluke iz stava 2 ovog člana koju je donio nadležni organ lokalne uprave može se izjaviti žalba glavnom administratoru, a protiv odluke koju je donio nadležni organ uprave Ministarstvu.

5.1.1. Korišćenje voda za vodosnabdijevanje

Prioriteti u vodosnabdijevanju

Član 47

Korišćenje voda za vodosnabdijevanje po sljedećem redoslijedu: snabdijevanje stanovništva vodom za piće, odbranu zemlje, sanitarne potrebe i napajanje stoke ima prioritet nad korišćenjem voda za ostale namjene.

Korišćenje vode na području izvorišta, za potrebe iz stava 1 ovog člana, u obimu koji odgovara tim potrebama u periodu od pet godina od dana podnošenja zahtjeva, osim ako se te potrebe ne mogu zadovoljiti na ekonomičniji i racionalniji način, ima prioritet u odnosu na potrebe za vodom izvan tog područja, za iste namjene.

Vode koje se koriste ili su namijenjene za vodosnabdijevanje ne mogu se koristiti za druge namjene na način koji bi nepovoljno uticao na potrebnu količinu i svojstva vode za vodosnabdijevanje.

Javno i individualno vodosnabdijevanje

Član 48

Vodosnabdijevanje može biti javno i individualno.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da organizuje i obezbijedi javno vodosnabdijevanje na svojoj teritoriji za sva naselja veća od 200 stanovnika ili čija je prosječna godišnja potreba za vodom veća od 100 m³/dan (1.16 l/s).

Za vodosnabdijevanje dvije ili više jedinica lokalnih samouprava, odnosno naselja na njihovom području, javno vodosnabdijevanje se može obezbijediti organizovanjem regionalnog vodovoda.

Vodosnabdijevanje seoskih i drugih naselja ili njihovih dijelova koji ne ispunjavaju kriterijume iz stava 2 ovog člana, kao i vodosnabdijevanje jednog ili više korisnika, vrši se u skladu sa propisom jedinice lokalne samouprave.

Propisom iz stava 4 ovog člana utvrđuju se uslovi za pristupanje izgradnji, korišćenju, održavanju i upravljanju objektima i sistemima za vodosnabdijevanje.

Kvalitet vode za ljudsku upotrebu

Član 49

Voda koja služi ili je namijenjena za piće ili za proizvodnju i preradu životnih namirnica i sanitarno-higijenske potrebe mora, u pogledu kvaliteta, ispunjavati uslove utvrđene propisima.

Poslovi vodosnabdijevanja

Član 50

Vodosnabdijevanjem, u smislu ovog zakona, smatra se:

- 1) zahvatanje podzemnih i površinskih voda za piće i druge potrebe;
- 2) zaštita izvorišta voda;
- 3) prečišćavanje (priprema) voda za piće i druge potrebe do stepena zdravstvene ispravnosti;
- 4) mjerenje količine vode koja je zahvaćena na vodozahvatu;
- 5) dovođenje vode do mjesta potrošnje (zaključno sa rezervoarom, odnosno priključkom na komunalni sistem vodosnabdijevanja, odnosno distributivnu mrežu);
- 6) raspodjela i distribucija vode korisnicima.

Poslove vodosnabdijevanja iz stava 1 ovog člana, u skladu sa zakonom, obavlja javno preduzeće, odnosno privredno društvo (u daljem tekstu: preduzeće za vodovod i kanalizaciju), koje je registrovano za obavljanje poslova vodosnabdijevanja u Centralnom registru Privrednog suda i koje ispunjava uslove u pogledu tehničko-tehnološke opremljenosti i organizacione i kadrovske osposobljenosti.

Bliže uslove iz stava 2 ovog člana propisuje ministarstvo nadležno za poslove komunalnih djelatnosti, u saradnji sa Ministarstvom.

Ispunjenost uslova iz stava 2 ovog člana rješenjem utvrđuje nadležni organ uprave.

Protiv rješenja iz stava 4 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Obaveza kontrole kvantiteta i kvaliteta vode

Član 51

Preduzeće za vodovod i kanalizaciju dužno je da:

- 1) postavi uređaje i obezbijedi stalno i sistematsko registrovanje količina vode i ispitivanje kvaliteta vode na vodozahvatu;
- 2) preduzima mjere za obezbjeđenje zdravstvene ispravnosti vode za piće;
- 3) preduzima mjere za obezbjeđenje tehničke ispravnosti uređaja.

Podatke o izvršenim poslovima iz stava 1 ovog člana preduzeće za vodovod i kanalizaciju dostavlja periodično nadležnom organu uprave radi vođenja evidencije u informacionom sistemu.

Način i postupak mjerenja količina vode iz stava 1 tačka 1 ovog člana bliže se utvrđuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Propis o vrsti, načinu i obimu ispitivanja kvaliteta vode donosi ministarstvo nadležno za poslove zdravlja, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Kontrola kvaliteta vode

Član 52

Ispitivanje kvaliteta vode za vodosnabdijevanje i kupanje vrši se na vodozahvatima, odnosno kupalištima, prema godišnjem programu koji donosi Ministarstvo, uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zdravlja i zaštite životne sredine.

Program iz stava 1 ovog člana donosi se do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu.

Sistematsko ispitivanje iz stava 1 ovog člana vrši ovlašćeno akreditovano pravno lice koje je upisano u Centralni registar Privrednog suda za obavljanje tih poslova.

Visina naknade za sistematsko ispitivanje kvaliteta vode utvrđuje se ugovorom o povjeravanju poslova, koji sa ovlašćenim pravnim licem zaključuje vlasnik, odnosno korisnik

objekta za vodosnabdijevanje ili rekreaciju.

Izvorišta namijenjena za regionalno i javno vodosnabdijevanje

Član 53

Izvorišta namijenjena za regionalno i javno vodosnabdijevanje (javnim vodovodom) od posebnog su značaja za Republiku.

Izvorišta iz stava 1 ovog člana i njegove granice utvrđuje Vlada.

Izvorišta iz stava 1 ovog člana upisuju se u katastar nepokretnosti, po predlogu nadležnog organa uprave.

Obezbjedenje garantovanog minimuma

Član 54

Prilikom zahvatanja površinskih voda mora se nizvodno od zahvata obezbijediti garantovani minimum.

Ministarstvo donosi propis kojim se bliže utvrđuje način određivanja garantovanog minimuma, uzimajući u obzir potrebe obezbjeđivanja dobrog statusa voda.

Istražni radovi na izvorištu

Član 55

Korišćenje vode iz izvorišta površinskih i podzemnih voda, osim opšte upotrebe voda u smislu ovog zakona, može se dozvoliti samo ako su prethodno obavljene istražni radovi, na osnovu kojih je dokazana mogućnost njihovog racionalnog korišćenja, u skladu sa zakonom.

Istražnim radovima iz stava 1 ovog člana smatraju se istraživanja koja obuhvataju utvrđivanje rezervi, izdašnosti i kvaliteta vode na određenom izvorištu i njegovu povezanost i uticaj na druga izvorišta.

Obim i vrstu istražnih radova za izvorišta površinskih voda određuje organ nadležan za izdavanje vodnih akata.

Obim i vrstu istražnih radova za izvorišta podzemnih voda određuje organ nadležan za izdavanje vodnih akata, uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za geološke poslove.

Zaštita izvorišta

Član 56

Područja na kojima se nalaze izvorišta površinske i podzemne vode koja se koriste ili su prostornim planskim dokumentima predviđena za javno vodosnabdijevanje moraju biti zaštićena od namjernog ili slučajnog zagađivanja i drugih uticaja koji mogu nepovoljno djelovati na izdašnost izvorišta i na zdravstvenu ispravnost vode (zone sanitarne zaštite).

Zaštita izvorišta površinske i podzemne vode vrši se na način utvrđen rješenjem o zaštiti izvorišta, kome su prethodili istražni radovi.

Rješenje iz stava 2 ovog člana donosi organ nadležan za izdavanje vodnih akata uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zdravlja.

Zone sanitarne zaštite

Član 57

Za sanitarnu zaštitu izvorišta za javno vodosnabdijevanje određuju se tri zone zaštite, i to: šira zona zaštite, uža zona zaštite i zona neposredne zaštite.

Za potencijalna regionalna izvorišta za vodosnabdijevanje zone sanitarne zaštite određuju se vodnom osnovom.

Zone sanitarne zaštite izvorišta određuju se u skladu sa hidrološkim, hidrogeološkim i drugim svojstvima zemljišta i slivnih područja i predviđenim načinom njihovog korišćenja.

Zone sanitarne zaštite izvorišta utvrđene rješenjem o zaštiti izvorišta, kao i prostor predviđen za zone sanitarne zaštite, unose se u planove upravljanja vodama i prostorne planove posebne namjene.

Propis o određivanju i održavanju zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenjima u zonama zaštite donosi Ministarstvo, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zdravlja i ministarstva nadležnog za zaštitu životne sredine, a za izvorišta podzemnih voda i ministarstva nadležnog za geološke poslove.

Praćenje karakteristika vode

Član 58

Radi korišćenja i zaštite površinskih i podzemnih voda obavezno se prate kvalitativni i kvantitativni parametri voda.

Parametre iz stava 1 ovog člana prati organ državne uprave nadležan za hidrometeorološke poslove.

Praćenje parametara iz stava 1 ovog člana vrši se prema godišnjem programu koji donosi Vlada do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu, na predlog Ministarstva.

Podaci iz stava 1 ovog člana su javni.

Obaveze izvođača istražnih i drugih radova

Član 59

Ako se prilikom istražnih geoloških, rudarskih i drugih radova naiđe na vodonosni sloj, izvođač radova je dužan da odmah o tome obavijesti nadležni organ uprave, ministarstvo nadležno za geološke poslove i ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine i da preduzme mjere radi sprječavanja zagađivanja podzemnih voda.

Ako se vode iz stava 1 ovog člana neće odmah iskorišćavati, izvođač je dužan da o svom trošku zatvori bušotinu.

Bunari i bušotine sa slobodnim isticanjem vode moraju biti opremljeni uređajima za regulisanje isticanja vode i zaštitu voda od zagađivanja.

5.1.2. Korišćenje vode za navodnjavanje

Ostvarivanje prava na navodnjavanje

Član 60

Zahvatanje i korišćenje površinskih i podzemnih voda, za navodnjavanje poljoprivrednog ili drugog zemljišta ostvaruje se pod uslovima određenim vodnom dozvolom.

Vlasnici, odnosno korisnici objekata i sistema za navodnjavanje dužni su da snose srazmjerne troškove njihovog upravljanja i održavanja.

Kvalitet vode za navodnjavanje

Član 61

Voda koja je namijenjena za navodnjavanje poljoprivrednih kultura mora biti propisanog kvaliteta.

Ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede, uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zdravlja, bliže utvrđuje parametre kvaliteta vode koja se koristi za

navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta.

5.1.3 Korišćenje vodnih snaga

Način ostvarivanja prava na korišćenje vodnih snaga

Član 62

Korišćenje vodnih snaga za proizvodnju električne energije ili za pogon uređaja snagom vode ostvaruje se na osnovu vodne dozvole i ugovora o koncesiji.

Pravo na korišćenje vodnih snaga za pogon jednostavnijih uređaja i postrojenja za potrebe jednog ili više domaćinstava i za obavljanje djelatnosti manjeg obima od značaja za život ljudi u ruralnom području (zahvatanje vode za vodosnabdijevanje; pokretanje mlinova, pilana, kovačnica i sl.) može se steći na osnovu vodne dozvole.

Dodjela prava korišćenja vodnih snaga vrši se prema značaju za ostvarivanje javnog interesa (poboljšanja opšteg standarda ljudi, stepena zaštite životne sredine, zaštite zdravlja i racionalnijeg korišćenja vodne snage i dr.).

Uslovi za izgradnju objekata

Član 63

Objekti i uređaji za korišćenje vodnih snaga moraju se projektovati i graditi na način koji:

- 1) omogućava vraćanje vode istog kvaliteta poslije iskorišćene energije u vodotok ili druge površinske vode;
- 2) ne umanjuje postojeći obim i ne sprječava korišćenje vode za vodosnabdijevanje, navodnjavanje i druge namjene, u skladu sa ovim zakonom;
- 3) ne umanjuje stepen zaštite i ne otežava sprovođenje mjera zaštite od štetnog dejstva voda;
- 4) ne pogoršava uslove sanitarne zaštite i ne utiče negativno na ekološki status voda i stanje životne sredine;
- 5) neće dovesti do gubitka ustanovljene posebne međunarodne zaštite vodotoka, odnosno drugih površinskih voda.

Pri projektovanju i izgradnji brana i akumulacija za korišćenje vodnih snaga treba u najvećem mogućem stepenu, obezbijediti njihovo višenamjensko korišćenje (zaštita od poplava, vodosnabdijevanje, navodnjavanje, povećanje proticaja u cilju popravke kvaliteta vode u malovodnim periodima i druge namjene).

Upravljanje i korišćenje objekata

Član 64

Objekti za korišćenje vodnih snaga iz člana 35 stav 2 alineja 3 ovog zakona su od interesa za Republiku.

Vodnim objektima iz stava 1 ovog člana, koji su u državnoj svojini, upravlja privredno društvo odnosno drugo pravno lice kome je Vlada dala te objekte na upravljanje.

Pravna i fizička lica koja izgrade vodne objekte za korišćenje vodnih snaga za sopstvene potrebe stiču pravo upravljanja i korišćenja tih objekata, u skladu sa zakonom.

5.1.4. Korišćenje vode za plovidbu

Član 65

Voda za plovidbu koristi se na način i pod uslovima utvrđenim zakonom.
Izgradnja vodnih objekata u funkciji plovidbe mora se vršiti u skladu sa ovim zakonom.
Vodni objekti iz stava 2 ovog člana su od interesa za Republiku.
Projekti eksploatacije rječnih nanosa moraju biti u saglasnosti sa funkcijama plovidbe.

5.1.5 Korišćenje vode za uzgoj ribe, školjki i rakova

Član 66

Hladnovodni ribnjaci, na vodama najvišeg kvaliteta, mogu se graditi ukoliko se njima ne ugrožavaju funkcije tih voda kao izvorišta za snabdijevanje naselja.

Toplovodni ribnjaci se mogu graditi na svim mjestima u području aluvijalne ravni, osim na mjestima na kojima se koriste ili nalaze izvorišta podzemnih voda ili na kojima se planira izgradnja vodnih građevina za zaštitu od poplava i zaštitu voda.

Pravna lica koja upravljaju akumulacijama, kanalima i drugim akvatorijumima imaju pod jednakim uslovima, prvenstvo prilikom dodjele ribolovnih područja na tim akumulacijama, kanalima i drugim akvatorijumima.

Poribljavanje, uzgoj i izlov ribe, školjki i rakova smije se vršiti u skladu sa osnovnom namjenom akumulacije, kanala ili drugog akvatorija.

5.1.6. Korišćenje voda za sport, turizam, kupanje i rekreaciju

Član 67

Namjene, odnosno uslovi za korišćenje akumulacija i drugih akvatorija za sport, kupanje, rekreaciju na vodama i turizam određuju se prostornim planom Republike, prostornim planom područja posebne namjene i drugim planskim dokumentima, u skladu sa ovim zakonom.

Planskim dokumentima iz stava 1 ovog člana, u skladu sa namjenom i režimom zaštite akumulacije ili drugog akvatorija, određuju se sadržaji koji se mogu realizovati u zoni tih akvatorija, uključujući i sadržaje koji prevazilaze opštu upotrebu voda (parkirališta, pristupne staze do vode i oko akvatorija, plaže i sanitarni uređaji na njima, dozvoljene aktivnosti na vodi, kao: splavarenje, rafting, kajakaštvo, jedrenje i dr. i u prostoru vodnog dobra i drugo što je u vezi sa namjenama akumulacija, odnosno akvatorija i režimom njihove zaštite).

5.1.7. Eksploatacija rječnih nanosa (šljunka i pijeska)

Uslovi eksploatacije šljunka i pijeska

Član 68

Rječni nanosi iz obnovljivih i neobnovljivih ležišta mogu se eksploatisati na lokalitetima na kojima se eksploatacijom doprinosi očuvanju ili poboljšanju vodnog režima, u obimu kojim se ne narušava vodni režim, stabilnost obala i prirodna ravnoteža vodnih i priobalnih ekosistema.

Eksploatacija rječnih nanosa iz obnovljivih i neobnovljivih ležišta vrši se na osnovu vodne saglasnosti i ugovora o koncesiji, u skladu sa ovim zakonom.

Uz zahtjev za izdavanje vodne saglasnosti podnosi se:

1) projekat eksploatacije rječnih nanosa, urađen u skladu sa projektom regulacije koji izrađuje nadležni organ uprave;

2) saglasnost ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede, kada se eksploatacija rječnih nanosa vrši na poljoprivrednom zemljištu;

3) saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine kada se eksploatacija nanosa i treseta vrši u nacionalnim parkovima;

4) kopija plana parcele, a po potrebi i dokaz o pravu svojine, odnosno pravu korišćenja odgovarajuće nepokretnosti.

Uslovi za eksploataciju rječnih nanosa i evidencija o eksploataciji

Član 69

Eksploataciju rječnih nanosa može vršiti privredno društvo koje je registrovano za obavljanje eksploatacije rječnih nanosa u Centralnom registru Privrednog suda, ima najmanje jedno zaposleno lice odgovarajuće struke, posjeduje odgovarajuću mehanizaciju i koje je pribavilo vodnu saglasnost.

Privredno društvo koje vrše eksploataciju rječnih nanosa dužno je da:

- 1) vodi urednu evidenciju o vrsti i količini izvađenog rječnog nanosa;
- 2) podatke o vrsti i količini izvađenog materijala dostavlja nadležnom organu uprave, odnosno nadležnom organu lokalne uprave.

Bliži uslovi koje mora ispunjavati privredno društvo za eksploataciju rječnih nanosa u pogledu zaposlenih i mehanizacije, sadržaja i načina vođenja evidencije iz stava 2 ovog člana, načina i rokova dostavljanja podataka o količini izvađenog materijala i uslova za paušalno određivanje podataka o količini izvađenog materijala utvrđuju se propisom Ministarstva.

Naknada štete

Član 70

Privredno društvo koje prilikom eksploatacije rječnih nanosa pričinu štetu dužno je da štetu nadoknadi, u skladu sa opštim propisima o naknadi štete.

Naplaćeni iznos naknade štete koristi se za saniranje pričinjene štete.

Obustava eksploatacije rječnih nanosa

Član 71

Eksploatacija rječnih nanosa obustaviće se kada je eksploatacijom nanosa izazvan poremećaj vodnog režima, a može se obustaviti kada se utvrdi da bi se daljom eksploatacijom nanosa mogao izazvati poremećaj vodnog režima ili negativan uticaj na vodne ekosisteme.

Rješenje o obustavi eksploatacije iz stava 1 ovog člana donosi organ nadležan za izdavanje vodne saglasnosti.

5.2. Zaštita voda od zagađivanja

Razlozi za zaštitu voda

Član 72

Zaštita voda od zagađivanja, u smislu ovog zakona, je skup mjera i postupaka kojima se održava kvalitet voda, odnosno unapređuje do nivoa propisanog za korišćenje po pojedinim namjenama.

Zaštita voda od zagađivanja sprovodi se radi obezbjeđenja neškodljivog i nesmetanog korišćenja voda, zaštite zdravlja ljudi, životinjskog i biljnog svijeta i zaštite životne sredine.

Zaštita voda od zagađivanja sprovodi se zabranom, ograničavanjem i sprječavanjem unošenja u vode opasnih i štetnih materija, propisivanjem, nalažanjem i preduzimanjem drugih mjera za očuvanje i poboljšanje kvaliteta voda.

Zaštita voda od zagađivanja sprovodi se i kontrolom i zabranom rada brana i ustava na rijekama koje, u određenom periodu godine, narušavaju osnovne karakteristike vodotoka.

Ciljevi zaštite voda u oblasti zaštite životne sredine

Član 73

Ciljevi zaštite voda u oblasti zaštite životne sredine su:

1) za površinske vode:

- sprječavanje pogoršanja statusa svih površinskih voda;
- zaštita, unaprjeđenje i obnavljanje svih površinskih voda;
- ostvarivanje dobrog statusa voda za vještačka i jako izmijenjena vodna tijela;
- zaštita i unaprjeđivanje svih vještačkih i jako izmijenjenih vodnih tijela, u cilju ostvarivanja dobrog ekološkog potencijala i dobrog hemijskog statusa površinskih voda;
- ubrzana redukcija (smanjenje) zagađenja prioritetnim supstancama, kao i prekid ili postepeno ukidanje ispuštanja, emisije i gubitaka prioritetno opasnih supstanci;

2) za podzemne vode:

- prevencija ili ograničenje unošenja zagađenja u podzemne vode i sprječavanje pogoršanja statusa svih vodnih tijela podzemnih voda;
- zaštita, unaprjeđenje i obnavljanje svih podzemnih voda i ostvarivanje ravnoteže zahvatanja i nadoknađivanja podzemnih voda (zaštita od prekomjerne eksploatacije), u cilju osiguranja dobrog statusa podzemnih voda;
- smanjenje značajnijeg povećanja koncentracije zagađenja koje je rezultat uticaja aktivnosti čovjeka radi progresivnog umanjivanja zagađivanja podzemne vode;

3) za zaštićena područja:

- usaglašavanje sa utvrđenim standardima i ciljevima za pojedina zaštićena područja.

Kada je opštim aktom utvrđeno više ciljeva iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se mjere određene za ostvarivanje najvišeg postavljenog cilja.

Mjere za ostvarivanje zaštite voda od zagađivanja

Član 74

Zaštita voda od zagađivanja ostvaruje se:

- organizacijom kontrole kvaliteta vode i izvora zagađenja, zabranom i ograničavanjem unošenja u vode opasnih i štetnih supstanci-materija, zabranom stavljanja u promet supstanci opasnih za vode za koje postoji supstitucija ekološki pogodnijih proizvoda i dr.;
- ekonomskim mjerama plaćanjem naknade za zagađivanje vode, koja nije niža od troškova njenog prečišćavanja;
- prečišćavanjem otpadnih voda na mjestu nastajanja, primjenom tehničko-tehnoloških mjera i uvođenjem savremenih tehnologija u proizvodnju;
- vodnim mjerama, kojima se poboljšava režim i kvalitet malih voda namjenskim ispuštanjem čiste vode iz akumulacija, a posebno radi otklanjanja posljedica havarijskih zagađenja.

Klasifikacija i kategorizacija površinskih voda

Član 75

Radi zaštite i unaprjeđenja kvaliteta površinskih voda vrši se klasifikacija voda i kategorizacija vodnih tijela površinskih voda.

Klasifikacijom voda vrši se opšta podjela voda u klase i određuju osnovni pokazatelji i granice njihovih dozvoljenih vrijednosti za pojedine namjene.

Klasifikacija voda iz stava 2 ovog člana vrši se u odnosu na njihov ekološki i hemijski status i ekološki potencijal.

Kategorizacijom vodnih tijela površinskih voda vrši se njihovo razvrstavanje, prema kvalitetu koji treba da se održi ili obezbijedi za postizanje dobrog statusa voda.

Kategorije vodnih tijela površinskih voda, utvrđene u skladu sa stavom 4 ovog člana, iskazuju se u planovima upravljanja vodama.

Klasifikacija voda i kategorizacija vodnih tijela površinskih voda, na predlog Ministarstva, uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zdravlja i ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine, utvrđuje se propisom Vlade.

Klasifikacija i kategorizacija podzemnih voda

Član 76

Radi zaštite i unaprjeđenja kvaliteta podzemnih voda vrši se klasifikacija i kategorizacija vodnih tijela podzemnih voda u odnosu na njihov kvantitativni i hemijski status.

Klasifikacija voda i kategorizacija podzemnih voda, na predlog Ministarstva, uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zdravlja, ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine i ministarstva nadležnog za geološke poslove, utvrđuje se propisom Vlade.

Kategorije podzemnih voda, utvrđene u skladu sa stavom 2 ovog člana, iskazuju se u planovima upravljanja vodama.

Plan zaštite voda od zagađivanja

Član 77

Zaštita voda od zagađivanja sprovodi se u skladu sa planom zaštite voda od zagađivanja.

Plan zaštite voda od zagađivanja izrađuje se na osnovu izvršene klasifikacije i kategorizacije voda iz čl. 75 i 76 ovog zakona i strategije zaštite voda od zagađivanja utvrđene vodnom osnovom.

Plan zaštite voda od zagađivanja, naročito, sadrži: mjere za sprječavanje ili ograničavanje unošenja u vode opasnih i štetnih supstanci-materija, mjere za sprječavanje i odlaganje otpadnih i drugih materija na područjima na kojima mogu uticati na pogoršanje kvaliteta voda, mjere za prečišćavanje zagađenih voda, mjere za sprječavanje uticaja rasutih zagađivača, mjere zaštite vodenih ekosistema i drugih ekosistema koji neposredno zavise od vodenih ekosistema, način sprovođenja interventnih mjera u određenim slučajevima zagađivanja, organe, privredna društva, druga pravna lica, ustanove i preduzetnike koji su dužni da sprovedu pojedine mjere i radove, rokove za smanjenje zagađivanja vode, odgovornosti i ovlašćenja u vezi sa sprovođenjem zaštite voda, plan izgradnje objekata za prečišćavanje otpadnih voda, sa pratećim uređajima, za najmanje 2000 ekvivalentnih stanovnika, mjere kontrole kvaliteta zagađivanja vode kombinovanim pristupom za tačkaste i difuzne izvore zagađivanja i druge mjere potrebne za zaštitu i unaprjeđenje kvaliteta voda.

Plan zaštite voda od zagađivanja donosi Vlada, na predlog Ministarstva, za period od šest godina.

Operativni plan zaštite voda od havarijskih zagađenja

Član 78

Zaštita voda u slučaju havarijskih zagađenja sprovodi se u skladu sa operativnim planom zaštite od havarijskih zagađenja.

Operativni plan zaštite od havarijskih zagađenja, naročito, sadrži:

- osnovne podatke o odgovornim licima, organima, privrednim društvima, drugim pravnim licima, ustanovama i preduzetnicima za sprovođenje zaštite,

- postupke u cilju ublažavanja ili otklanjanja mogućih negativnih efekata na režim voda, vodene ekosisteme, sisteme zavisne od vodenih ekosistema i životnu okolinu.

Operativni plan zaštite voda od havarijskih zagađenja za vode od značaja za Republiku priprema i sprovodi nadležni organ uprave, a donosi Ministarstvo, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine, na period od dvije godine.

Operativni plan zaštite voda od havarijskih zagađenja za vode od lokalnog značaja, uz saglasnost nadležnog organa uprave, donose i sprovode jedinice lokalne samouprave, na period od dvije godine.

Operativni plan iz stava 4 ovog člana mora biti usklađen sa planom iz stava 3 ovog člana.

Zabrane u cilju zaštite kvaliteta voda

Član 79

Radi zaštite kvaliteta voda zabranjeno je:

1) unošenje u površinske i podzemne vode opasnih i štetnih supstanci-materija koje mogu dovesti do pogoršanja trenutnog stanja, odnosno prekoračenja propisanih vrijednosti kvaliteta vode;

2) unošenje supstanci koje mogu zagađiti vodu ili mogu izazvati zamuljivanje i zaslanjivanje vode i taloženje nanosa;

3) korišćenje đubriva ili sredstava za zaštitu bilja u obalnom pojasu, koja mogu dovesti do prekoračenja propisanih vrijednosti kvaliteta kopnene vode;

4) ispuštanje u javnu kanalizaciju otpadnih voda koje sadrže opasne i štetne supstance-materije:

- iznad propisanih vrijednosti,
- koje mogu štetno djelovati na mogućnost prečišćavanja voda iz kanalizacije,
- koje mogu oštetiti kanalizacioni sistem i postrojenje za prečišćavanje voda,
- koje mogu negativno uticati na zdravlje zaposlenih koji održavaju kanalizacioni sistem;

5) odlaganje komunalnog ili drugog otpada na vodnom zemljištu, visokim obalama rijeka, stranama klisura i kanjona, prirodnim jamama, vrtačama i ostalim lokacijama odakle mogu dospjeti u površinske ili podzemne vode ili dovesti do pogoršanja kvaliteta voda;

6) ostavljanje u koritu za veliku vodu prirodnih i vještačkih vodotoka i jezera, kao i na drugom zemljištu, materijala koji mogu zagađiti vode;

7) pranje vozila, mašina, opreme i uređaja u površinskim vodama i na vodnom zemljištu.

Bliži propis o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent (prijemnik) i u javnu kanalizaciju donosi Ministarstvo, uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine i ministarstva nadležnog za poslove zdravlja.

Obaveza prečišćavanja otpadnih voda

Član 80

Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji ispušta ili odlaže materije koje mogu zagađiti vodu dužan je da te materije, prije ispuštanja u sistem javne kanalizacije ili drugi prijemnik, djelimično ili potpuno odstrani u skladu sa zakonom.

Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji ispušta otpadnu vodu neposredno u prijemnik dužan je da obezbijedi prečišćavanje otpadnih voda do nivoa koji odgovara propisima o efluentima (emisiji).

Radi obezbjeđenja prečišćavanja otpadnih voda do stepena utvrđenog propisom iz člana 79 stav 2 ovog zakona, privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji ispušta otpadnu vodu u javnu kanalizaciju dužan je da izgradi i održava uređaje za

prečišćavanje otpadnih voda.

Radi obezbjeđenja prečišćavanja otpadnih voda do stepena utvrđenog propisom iz člana 79 stav 2 ovog zakona, jedinica lokalne samouprave dužna je da godišnje ulaže sredstva u izgradnju, rekonstrukciju i održavanje objekata za prečišćavanja otpadnih voda, sa pratećim uređajima, do nivoa predviđenog planom izgradnje objekata za prečišćavanje otpadnih voda za najmanje 2000 ekvivalentnih stanovnika.

Obaveza zagađivača

Član 81

Ako dođe do neposredne opasnosti od zagađenja ili do zagađenja površinskih i podzemnih voda, privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji je prouzrokovao opasnost, odnosno zagađenje dužan je da odmah preduzme mjere potrebne za sprječavanje, smanjenje i sanaciju zagađenja voda, da planira sredstva i rokove za njihovo izvršenje, kao i da nadoknadi pričinjenu štetu.

Ministarstvo bliže utvrđuje elemente za procjenu direktne i indirektne štete i mjere potrebne za njihovo otklanjanje.

Ako privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik ne postupi u smislu stava 1 ovog člana sprovođenje tih mjera, o njegovom trošku, obezbijediće nadležni organ, u skladu sa zakonom.

Upravljanje objektima za zaštitu voda od zagađivanja

Član 82

Na vodnim objektima iz člana 35 stav 3 ovog zakona, koji služe za prihvatanje, prečišćavanje, odvođenje i ispuštanje otpadnih voda naselja, kao objektima od javnog interesa u državnoj svojini, svojinska prava i ovlašćenja vrši jedinica lokalne samouprave, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Jedinica lokalne samouprave pravo upravljanja na objektima iz stava 1 ovog člana prenosi na privredno društvo, odnosno javno preduzeće koje ispunjava uslove u pogledu tehničko-tehnološke opremljenosti i organizacione i kadrovske osposobljenosti, koje je upisano u Centralnom registru Privrednog suda za obavljanje djelatnosti zaštite voda od zagađivanja.

Bliži propis o uslovima iz stava 2 ovog člana donosi Ministarstvo.

Ispunjenost uslova iz stava 2 ovog člana rješenjem utvrđuje nadležni organ uprave.

Protiv rješenja iz stava 4 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Privredna društva, druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica dužna su da, u skladu sa ovim zakonom, vodne objekte za zaštitu voda od zagađivanja koje su izgradila za svoje potrebe održavaju u funkcionalnom stanju.

Sistematsko praćenje kvaliteta vode

Član 83

Radi praćenja stanja kvaliteta voda u odnosu na izvršenu klasifikaciju i kategorizaciju iz čl. 75 i 76 ovog zakona, vrši se sistematsko ispitivanje kvaliteta i kvantiteta voda na profilima površinskih i podzemnih voda i zaštićenih područja utvrđenim godišnjim programom sistematskog ispitivanja kvaliteta vode.

Sistematsko ispitivanje iz stava 1 ovog člana vrši organ državne uprave nadležan za hidrometeorološke poslove.

Organ državne uprave nadležan za hidrometeorološke poslove dužan je da omogućiti

korišćenje rezultata iz stava 1 ovog člana svim zainteresovanim pravnim i fizičkim licima, bez naknade.

Organ državne uprave nadležan za hidrometeorološke poslove sastavlja godišnji izvještaj o stanju i promjenama kvaliteta voda i dostavlja ga najkasnije do 1. marta tekuće godine za prethodnu godinu Ministarstvu, nadležnom organu uprave, ministarstvu nadležnom za poslove zdravlja, ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine i ministarstvu nadležnom za geološke poslove.

Sistematsko ispitivanje kvaliteta voda vrši se prema godišnjem programu koji donosi Ministarstvo.

Program iz stava 5 ovog člana, naročito sadrži:

- 1) broj i položaj mjernih profila;
- 2) način i postupak ispitivanja kvaliteta voda;
- 3) broj, obim i uslove u kojima se vrši ispitivanje;
- 4) sadržinu izvještaja o utvrđenom kvalitetu voda.

Mjerenje količina i ispitivanje kvaliteta otpadnih voda

Član 84

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji ispušta otpadne vode u prijemnik ili javnu kanalizaciju dužan je da postavi uređaj za mjerenje, da mjeri količine i ispituje kvalitet otpadnih voda, kao i njihov uticaj na prijemnik i da podatke dostavlja nadležnom organu uprave.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji ima uređaje za prečišćavanje otpadnih voda i mjerni uređaj, dužan je da ih održava u ispravnom stanju, da obezbijedi njihovo redovno funkcionisanje i da vodi dnevnik rada uređaja za prečišćavanje otpadnih voda.

Propis o načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda donosi Ministarstvo, uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine i ministarstva nadležnog za poslove zdravlja.

Propis o načinu i uslovima mjerenja količina otpadnih voda koje se ispuštaju u prijemnik donosi Ministarstvo.

Pravna lica za ispitivanje kvaliteta vode

Član 85

Pravna lica mogu da vrše određenu vrstu (fizičko-hemijskih, hidroloških, mikrobioloških, hidrobioloških i radioloških) ispitivanja kvaliteta površinskih i podzemnih voda, kao i ispitivanje kvaliteta otpadnih voda, ako ispunjavaju uslove u pogledu kadra, opreme, prostorija i druge propisane uslove, imaju akreditaciju za tu vrstu poslova i ako su upisana u odgovarajući registar.

Ministarstvo, uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine i ministarstva nadležnog za poslove zdravlja, bliže utvrđuje uslove koje moraju da ispunjavaju pravna lica iz stava 1 ovog člana.

Pravna lica iz stava 1 ovog člana dužna su da Ministarstvu, nadležnom organu uprave, ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine i organu državne uprave nadležnom za hidrometeorološke poslove, dostave jednom mjesečno rezultate ispitivanja, a obavještenje o havarijskom zagađenju vode u toku istog dana.

Obaveze organa državne uprave nadležnog za hidrometeorološke poslove

Član 86

Organ državne uprave nadležan za hidrometeorološke poslove dužan je da, odmah po saznanju o havarijskom zagađivanju voda, o nastupanju zagađenja obavijesti Ministarstvo, nadležni organ uprave, ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine i jedinicu lokalne samouprave na području pojave zagađenja.

Organ državne uprave nadležan za hidrometeorološke poslove dužan je da neprekidno prati kretanje talasa, odnosno pojave havarijskog zagađenja vode duž vodotoka, jezera ili priobalnog mora sve do trenutka prestanka havarijskog zagađenja i o tome obavještava organe iz stava 1 ovog člana.

Zaštita voda od zagađivanja mineralnim uljima

Član 87

Radi zaštite voda od uticaja zagađenja, zabranjeno je sa obalnog pojasa ili u zoni izvorišta ispuštati: mineralna ulja koja direktno ili indirektno dospijevaju u vode i mineralna ulja koja potiču od bilo kog uređaja za prebacivanje na plovni objekat ili sa njega, kao i druge materije koje direktno potiču ili su vezane za istraživanje, iskorišćavanje i preradu na obalnom pojasu, a koje direktno ili indirektno mogu dospjeti u vode.

Ako, u izuzetnim okolnostima (viša sila i sl.), dođe do zagađivanja vodotoka, jezera ili priobalnog mora mineralnim uljima, nadležni inspekcijski organ će svaki slučaj posebno ispitati, radi utvrđivanja da li su preduzete sve mjere da do zagađivanja ne dođe.

Pod mineralnim uljem, u smislu ovog zakona, podrazumjevaju se: sirova nafta, petrolej, benzin, dizel gorivo, ulje za loženje, mazivna ulja i mazut.

Uređaji za preuzimanje otpadnih ulja, voda i drugih materija

Član 88

Pristaništa i luke dužne su da postave potrebne uređaje za preuzimanje otpadnih mineralnih ulja, uljnih smješa, otpadnih voda i drugih otpadnih materija sa plovnih objekata, u skladu sa zakonom.

Uslovi za izgradnju objekata i uređaja za prihvatanje, preradu i čuvanje mineralnih ulja

Član 89

Naftovodi, spojnice brodova sa uređajima na obali, kao i uređaji za prihvatanje, preradu i čuvanje mineralnih ulja, moraju biti tako izgrađeni, obezbijeđeni i održavani da onemogućavaju oticanje i curenje ulja u vode.

Vođenje knjige ulja na plovnim objektima

Član 90

Vlasnici, odnosno korisnici plovnih objekata dužni su da na plovnim objektima vode knjigu ulja u skladu sa međunarodnim i domaćim propisima.

Obaveza prijave zagađenja voda

Član 91

Građanin, vlasnik, odnosno korisnik dijela obale, zapovjednik plovnog objekta i drugo odgovorno lice na plovnom objektu dužno je da odmah prijavi ministarstvu nadležnom za poslove pomorstva, nadležnim inspekcijskim organima ili organu državne uprave nadležnom za poslove policije, ako primjeti da je došlo do zagađenja voda u vodotoku, jezeru ili priobalnom moru.

5.3. Uređenje vodotoka i zaštita od štetnog dejstva voda

5.3.1 Uređenje vodotoka i drugih voda

Pojam uređenja vodotoka i drugih voda

Član 92

Uređenjem vodotoka i drugih voda, u smislu ovog zakona, smatraju se radovi na izgradnji i održavanju regulaconih objekata u koritu vodotoka i na vodnom dobru, održavanje stabilnosti obala i korita vodotoka i drugi radovi kojima se omogućava kontrolisani i neškodljivi tok vode, leda i nanosa, njihovo namjensko korišćenje i građenje i održavanje vodnih objekata i sistema različitih namjena.

Održavanje vodotoka, vodnog dobra i vodnih objekata i sistema

Član 93

Pod održavanjem vodotoka, vodnog dobra i vodnih objekata i sistema smatraju se, posebno:

1) radovi na održavanju prirodnih i vještačkih vodotoka: čišćenjem, uklanjanjem nanosa i djelimičnim produbljavanjem dna korita, ublažavanjem krivina bez značajnije promjene trase korita i sl.;

2) zemljani i slični radovi na uređenju i održavanju obala, zemljani radovi u inundacionom pojasu, krčenje i košenje rastinja, obnavljanje i održavanje propusta i prelaza;

3) održavanje regulacionih i zaštitnih vodnih objekata: popravka, pojačavanje i obnavljanje nasipa, krčenje, košenje i radovi na vegetacionoj zaštiti objekata i zamjena oštećenih djelova objekata;

4) održavanje vodnih objekata za melioraciono odvođenje: čišćenje, tehničko i vegetaciono održavanje objekata i pojasa uz objekte, zemljani radovi na manjim dopunama kanalske mreže, ublažavanje zavoja i nagiba, drenažni radovi, izrada tipskih propusta i sličnih objekata koji su sastavni dio kanalske mreže, njihovo obnavljanje i zamjena.

5.3.2. Zaštita od štetnog dejstva voda

Radovi i mjere na zaštiti od štetnog dejstva voda

Član 94

Zaštita od štetnog dejstva voda obuhvata radove i mjere na zaštiti od poplava, zaštiti od rječne erozije, zaštiti od erozije vodom, vjetrom i bujicama i odvodnjavanje i otklanjanje posljedica od tih djelovanja voda.

Ugrožena područja

Član 95

Za obezbjeđenje zaštite od štetnog dejstva voda utvrđuje se područje koje je ugroženo usljed:

- 1) poplava (u daljem tekstu: poplavno područje);
- 2) erozije vodom i vjetrom (u daljem tekstu: erozivno područje).

Poplavna i erozivna područja se vode u katastru nepokretnosti.

Zabilježba područja iz stava 2 ovog člana vrši se na predlog nadležnog organa uprave, odnosno nadležnog organa lokalne uprave.

Poplavna područja

Član 96

Poplavna područja, u smislu ovog zakona, su vodna zemljišta i druga zemljišta na koja se voda ponekad prelijeva izvan vodnog zemljišta, usljed posebnih uslova.

Poplavna područja na vodama od značaja za Republiku utvrđuje Ministarstvo, a na vodama od lokalnog značaja nadležni organ lokalne uprave, uz prethodno mišljenje nadležnog organa uprave.

Poplavna područja iz stava 1 ovog člana utvrđuju se u zavisnosti od stepena vjerovatnoće da dođe do štetnog djelovanja voda, broja potencijalno ugroženih stanovnika i razmjera moguće štete na objektima, zemljištu i imovini.

Granice poplavnih područja se ucrtavaju na odgovarajućim topografskim podlogama i u planovima prostornog uređenja, a katastarske parcele u tim zonama se vode u informacionom sistemu i posebno označavaju u katastru nepokretnosti.

Razvrstavanje vodnih područja u klase

Član 97

Zemljišta na poplavnom području razvrstavaju se u klase u odnosu na stepen ugroženosti (zone rizika).

Osnov za razvrstavanje predstavljaju karte plavnih zona, sa utvrđenim granicama plavljenja za velike vode različitog povratnog perioda.

Ministarstvo, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za poslove prostornog planiranja, propisuje metodologiju i kriterijume za određivanje ugroženih područja i metodologiju za način razvrstavanja u klase prema stepenu ugroženosti (zone rizika).

Zemljište ugroženo erozijom i bujični tokovi

Član 98

Zemljište ugroženo erozijom je zemljište na kome, usljed dejstva vode i vjetera nastaju pojave spiranja, jaružanja, brazdanja, podrivanja i klizanja, kao i zemljište podložno tim uticajima.

Zemljištem ugroženim erozijom, pored zemljišta iz stava 1 ovog člana, smatra se i zemljište rudničkih i industrijskih jalovišta.

Bujični tokovi, u smislu ovog zakona, su povremeni i stalni tokovi u kojima, usljed atmosferskih padavina, dolazi do nagle izmjene vodnog režima i mogućeg ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine, kao i ambijentnih vrijednosti.

Proglašavanje erozivnog područja

Član 99

Zemljište ugroženo erozijom proglašava se erozivnim područjem.
Erozivno područje, uslove za njegovo korišćenje i protiverozivne mjere utvrđuje nadležni organ lokalne samouprave.

Metodologiju za proglašavanje erozivnih područja propisuje Ministarstvo.

Planovi zaštite od štetnog dejstva voda

Član 100

Zaštita od štetnog dejstva voda organizuje se i sprovodi u skladu sa opštim i operativnim planovima zaštite od štetnog dejstva voda, koji se donose za vode od značaja za Republiku i vode od lokalnog značaja.

Opšti plan zaštite od štetnog dejstva voda, za period od šest godina, za vode od značaja za Republiku, na predlog Ministarstva, donosi Vlada, a za vode od lokalnog značaja nadležni organ lokalne samouprave, uz prethodno mišljenje Ministarstva.

Opšti plan zaštite od štetnog dejstva voda, naročito, sadrži: radove i mjere koje se preduzimaju preventivno i u periodu nailaska velikih voda za zaštitu od poplava, zaštitu od erozije i bujica i otklanjanje posljedica od tog dejstva voda; način institucionalnog organizovanja odbrane od štetnog dejstva voda; dužnosti, odgovornosti i ovlašćenja rukovodioca zaštite od štetnog dejstva voda, institucija i drugih lica nadležnih za zaštitu od štetnog dejstva voda; način osmatranja i evidentiranja podataka; najavu pojava i obavještanja.

Operativni plan zaštite od štetnog dejstva voda za period od jedne godine, za vode od značaja za Republiku, donosi Ministarstvo, a priprema nadležni organ uprave, a za vode od lokalnog značaja nadležni organ lokalne uprave, uz saglasnost nadležnog organa uprave.

Operativni plan zaštite od štetnog dejstva voda, naročito, sadrži: podatke i mjere potrebne za efikasno sprovođenje zaštite od štetnog dejstva voda, uključujući i mjerodavne vodostaje, kriterijume za proglašenje redovne i vanredne odbrane od poplava, imena rukovodilaca zaštite od štetnog dejstva voda, štabove za zaštitu od štetnog dejstva voda, naziv organa odnosno privrednog društva i drugog pravnog lica koje sprovodi zaštitu od štetnog dejstva voda i sredstva za operativno sprovođenje zaštite.

Operativni plan zaštite od štetnog dejstva voda, za vode od značaja za Republiku, donosi se najkasnije do 30. novembra, a za vode od lokalnog značaja do 15. decembra tekuće godine, za narednu godinu.

Obaveze pravnih lica koja koriste akumulacione i retenzione prostore

Član 101

Privredna društva i druga pravna lica koja upravljaju akumulacionim i retenzionim basenima dužna su da ih održavaju i koriste na način kojim se obezbjeđuje prihvatanje poplavnih talasa.

Za upravljanje akumulacijama namijenjenim zaštiti od poplava, a posebno višenamjenskim akumulacijama, pravna lica iz stava 1 ovog člana dužna su da izrade operativna uputstva.

Sadržaj operativnih uputstava utvrđuje se propisom Ministarstva.

Pravna lica iz stava 1 ovog člana dužna su da dostavljaju organu državne uprave nadležnom za hidrometeorološke poslove i glavnom rukovodiocu zaštite od štetnog dejstva voda podatke o stanju i stepenu napunjenosti akumulacionih basena jedanput nedjeljno, a u periodu redovne i vanredne odbrane od poplava svakodnevno.

Zaštita od erozije i bujica

Član 102

Radi sprječavanja i otklanjanja štetnog dejstva erozije i bujica sprovode se: posebne preventivne mjere, grade se i održavaju zaštitni objekti i izvode zaštitni radovi.

Zaštitnim radovima smatraju se: izgradnja i održavanje zaštitnih vodnih objekata (pregrade, ustave, biotehnički objekti i sl.) i izvođenje zaštitnih radova (pošumljavanje, zatravljivanje, terasiranje, čišćenje korita i drugi slični radovi).

Gradenje zaštitnih vodnih objekata i izvođenje zaštitnih radova vrši se u skladu sa planom upravljanja vodama.

Sprovođenje zaštite od erozije i bujica

Član 103

Zaštitu od erozija i bujica sprovodi jedinica lokalne samouprave.

Zaštita od erozije i bujica predstavlja obavezu i vlasnika i korisnika zemljišta na erozivnim područjima.

Nadležni organ lokalne uprave određuje preventivne mjere i neophodne radove iz člana 102 stav 1 ovog zakona, koje su dužni da preduzmu vlasnici i korisnici zemljišta na erozivnim područjima.

Izgradnja i održavanje vodnih objekata i izvođenje radova na zaštiti od erozije i bujica

Član 104

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici i korisnici zemljišta i objekata na erozivnim područjima dužna su da grade i održavaju zaštitne objekte i izvode zaštitne radove u skladu sa zakonom.

Fizička lica koja su vlasnici i korisnici zemljišta i objekata na erozivnim područjima dužna su da na zaštitnim objektima izvode manje zaštitne radove, u skladu sa zakonom.

Bliži propis o izgradnji i održavanju vodnih objekata i izvođenju radova na zaštiti od erozije i bujica donosi Ministarstvo.

Obaveza izvođenja protiverozivnih radova i mjera

Član 105

Izvođenje protiverozivnih radova i mjera predviđenih tehničkom dokumentacijom vrši se prije ili istovremeno sa izgradnjom akumulacija, melioracionih sistema, saobraćajnica, industrijskih i drugih značajnijih objekata, kao i uređenja vodotoka, ako su u gravitirajućim slivovima razvijeni erozivni procesi.

5.3.3. Obaveze Republike i jedinice lokalne samouprave u oblasti zaštite od štetnog dejstva voda

Mjere i obim zaštite

Član 106

Radi zaštite od štetnog dejstva voda, Republika i jedinica lokalne samouprave obezbjeđuju na ugroženom području planiranje, izgradnju, održavanje i upravljanje vodnim objektima.

Mjere i radovi iz stava 1 ovog člana mogu se realizovati i izvan ugroženog područja, ako se time smanjuje štetno dejstvo voda.

Radovima i mjerama iz st. 1 i 2 ovog člana ne smiju se pogoršavati uslovi zaštite od štetnog dejstva voda, nizvodno.

Obim i stepen zaštite i potrebne mjere i radovi iz st. 1 i 2 ovog člana utvrđuju se i planovima upravljanja vodama.

Zaštitu od štetnog dejstva voda koja nije obuhvaćena stavom 4 ovog člana može da organizuje i jedinica lokalne samouprave, sama ili u saradnji sa zainteresovanim pravnim i fizičkim licem, pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Pravo svojine na vodnim objektima za zaštitu od štetnog dejstva voda

Član 107

Vodni objekti za zaštitu od štetnog dejstva voda u državnoj su svojini.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, vodni objekti za zaštitu od štetnog dejstva voda, koji su izgrađeni ili se grade na zemljištu koje je u svojini i sredstvima pravnog, odnosno fizičkog lica i služe isključivo zaštititi njegove imovine, u svojini su tog lica.

Upravljanje vodnim objektima za zaštitu od štetnog dejstva voda

Član 108

Vodnim objektima za zaštitu od štetnog dejstva voda od značaja za Republiku upravlja nadležni organ uprave.

Vodnim objektima za zaštitu od štetnog dejstva voda od lokalnog značaja upravlja jedinica lokalne samouprave.

Vodnim objektima iz člana 107 stav 2 ovog zakona upravljaju njihovi vlasnici, odnosno korisnici.

Vlasnici, odnosno korisnici dužni su da vodne objekte iz st. 1, 2 i 3 ovog člana održavaju u funkcionalnom stanju.

Monitoring

Član 109

Nadležni organ uprave dužan je da obezbijedi praćenje, osmatranja i mjerenja (monitoring) prirodnih i drugih pojava (poplave, bujice, erozije i dr.) radi obezbjeđenja podataka za zaštitu od štetnog dejstva voda.

Podaci iz stava 1 ovog člana su javni.

Sanacija posljedica štetnog dejstva voda

Član 110

Sanacija posljedica štetnog dejstva voda na vodnom zemljištu, vodnom tijelu i vodnim objektima vrši se na osnovu programa sanacije kojim se utvrđuju vrste i obim potrebnih radova.

Pravno, odnosno fizičko lice koje je prouzrokovalo štetu na vodnom objektu u državnoj svojini dužno je da izvrši sanaciju ili nadoknadi troškove sanacije.

Ukoliko lice iz stava 2 ovog člana ne izvrši sanaciju, sanaciju izvršava nadležni organ uprave, odnosno nadležni organ lokalne uprave, na teret tog lica.

Program sanacije priprema nadležni organ uprave, odnosno nadležni organ lokalne uprave u skladu sa planovima upravljanja vodama, ako zakonom nije drukčije određeno.

Zaštita od atmosferskih voda

Član 111

Zaštita od štetnog dejstva atmosferskih voda u uređenim naseljima u nadležnosti je jedinice lokalne samouprave.

6. VODNA AKTA I DRUGA VODNA DOKUMENTACIJA

Vodna akta

Član 112

Vodnim aktima se, radi obezbjeđenja jedinstvenog vodnog režima, integralnog upravljanja i pravičnog pristupa vodama, utvrđuju uslovi i način ostvarivanja prava na vodu.

Vodna akta su:

- 1) vodni uslovi;
- 2) vodna saglasnost;
- 3) vodna dozvola;
- 4) vodni nalog.

Vodna akta moraju biti u skladu sa vodnom osnovom, planovima upravljanja vodama i odgovarajućom tehničkom dokumentacijom.

Postupak izdavanja vodnih akata sprovodi se primjenom zakona kojim je uređen opšti upravni postupak, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.

Po žalbi protiv vodnih akata koje izdaje nadležni organ lokalne uprave odlučuje glavni administrator, a po žalbi protiv vodnih akata koje izdaje nadležni organ uprave Ministarstvo.

Sadržaj zahtjeva i dokumentaciju koja se prilaže uz zahtjev za izdavanje vodnih akata i način i uslove za obavezno oglašavanje u postupku utvrđivanja vodnih uslova, osim za koncesije, propisuje Ministarstvo.

Opšti sadržaj vodnog akta

Član 113

Vodni akt, po pravilu, sadrži:

- 1) podatke o imaoocu vodnog prava;
- 2) opis mjesta, vrste, obima i namjene vodnog prava, način i uslove za ispuštanje otpadnih voda, odnosno vršenje druge djelatnosti;
- 3) vrijeme važenja vodnog prava;
- 4) način korišćenja i mjere koje mora izvršavati imalac vodnog prava (za sprječavanje ili ublažavanje negativnih uticaja);
- 5) određenje o naknadi za vodno pravo;
- 6) uslove koje je dužan da izvrši imalac vodnog prava, po njegovom prestanku;
- 7) druge obaveze koje je dužan da ispunjava imalac vodnog prava u skladu sa ovim zakonom.

Bliži sadržaj vodnih akata po vrstama propisuje Ministarstvo.

6.1. Vodni uslovi

Pribavljanje vodnih uslova

Član 114

Investitor je dužan da, radi izrade tehničke dokumentacije za izgradnju novih ili rekonstrukciju postojećih objekata i izvođenje geoloških istraživanja i drugih radova koji mogu trajno, povremeno ili privremeno uticati na promjene u vodnom režimu, pribavi vodne

uslove.

Pribavljanje vodnih uslova nije potrebno za:

- korišćenje vode koje ne prelazi obim opšte upotrebe voda;
- novi ili rekonstruisani stambeni ili manji poslovni i drugi objekat (koji se gradi u skladu sa odgovarajućim prostornim planskim dokumentima) koji se priključuje na javni vodovod i kanalizaciju, a voda za potrebe objekta koristi se samo za piće i sanitarne potrebe;
- izgradnju bunara za snabdijevanje vodom za piće jednog domaćinstva, na zemljištu jednog od članova domaćinstva, ako se time ne ugrožava prioritetnije pravo drugog u korišćenju vode, u skladu sa zakonom;
- korišćenje vode za gašenje požara;
- korišćenje vode za odbranu zemlje;
- korišćenje poplavnog i inundacionog područja za pašnjake, livade ili oranice.

Vodni uslovi prestaju da važe po isteku jedne godine od dana njihovog izdavanja, ako u tom roku nije podniet uredan zahtijev za izdavanje vodne saglasnosti. Ugovorom o koncesiji, a u hitnim slučajevima i rješenjem o vodnim uslovima, može se utvrditi kraći rok važenja vodnih uslova.

Objekti i radovi za koje su vodni uslovi potrebni

Član 115

Objekti i radovi iz člana 114 stav 1 ovog zakona, za koje se moraju pribaviti vodni uslovi, su:

- 1) brane i akumulacije;
- 2) regionalni i javni vodovodi, objekti za flaširanje, odnosno pakovanje vode, objekti za tankovanje inostranih plovni objekata i odvođenje ili dopremanje vode u komercijalne svrhe, ako se ne radi o objektima iz tačke 26 ovog stava;
- 3) postrojenja za tretman vode namijenjene za ljudsku upotrebu, uključujući i postrojenja za reverzibilnu osmozu;
- 4) regionalni višenamjenski hidrosistemi;
- 5) hidroelektrane, termoelektrane i rudnici;
- 6) zahvat i dovođenje vode za objekte iz člana 116 stav 1 ovog zakona iz površinskih i podzemnih voda;
- 7) objekti iz člana 116 stav 1 ovog zakona čije se otpadne vode ispuštaju u površinske vode ili javnu kanalizaciju;
- 8) regionalna i javna kanalizacija;
- 9) autoputevi, magistralni i regionalni putevi sa pripadajućim objektima, željeznička infrastruktura, mostovi preko 15 m, aerodromi, prevodnice, plovni putevi, luke, marine i pristaništa;
- 10) deponije za opasni otpad i deponije za dvije ili više jedinica lokalne samouprave;
- 11) uređenje vodotoka i izgradnja zaštitnih vodnih objekata na vodama od značaja za Republiku;
- 12) magistralni dalekovodi, telefonsko - telegrafski i optički kablovi;
- 13) sistemi za odvođenje atmosferskih voda naselja;
- 14) magistralni naftovodi i gasovodi i podzemna i nadzemna skladišta za naftu i njene derivate i druge opasne materije, uključujući stanice i postrojenja za skladištenje i pretakanje goriva motornih vozila;
- 15) rudarski, geološki i hidrogeološki istražni i eksploatacioni radovi i objekti;
- 16) skladištenje na obalama materija koje mogu zagaditi vodu;
- 17) ispiranje akumulacionih jezera ili čišćenje nataloženog nanosa iz akumulacionih jezera, luka i marina;

- 18) izrada državnih prostornih planskih dokumenata;
- 19) izrada planskih dokumenata za gazdovanje šumama;
- 20) eksploatacija i deponovanje na vodnom zemljištu rječnih nanosa, šljunka, pijeska, kamena i drugog materijala iz korita vodotoka, sprudova, rječnih aluviona i sa obala prirodnih vodotoka, prirodnih i vještačkih akumulacija, mora i na područjima ugroženim od erozije, kao i eksploatacija gline za industrijsku proizvodnju opeke i crijepa, treseta za hortikulturu i otvaranje kamenoloma za građevinarstvo, uključujući i rekultivaciju eksploatacionog polja i neposredne okoline po završenoj eksploataciji;
- 21) vještačko obogaćivanje podzemnih izdani;
- 22) izgradnja ili zatrpavanje bušenih bunara, kao i drugih bušotina za potrebe rudarskih, geoloških i drugih radova;
- 23) ribnjaci, kavezi za uzgoj ribe i uzgajališta školjki, rakova i drugih morskih plodova;
- 24) sistemi za odvodnjavanje, odnosno navodnjavanje;
- 25) uređenje vodotoka i izgradnja zaštitnih vodnih objekata na vodama od lokalnog značaja;
- 26) seoski i lokalni vodovodi;
- 27) zahvat i dovođenje vode za objekte iz člana 116 stav 2 ovog zakona iz površinskih i podzemnih voda;
- 28) objekti iz člana 116 stav 2 ovog zakona čije se otpadne vode ispuštaju u površinske i podzemne vode;
- 29) septičke jame i drugi objekti i sistemi za prikupljanje, prečišćavanje, odvođenje i ispuštanje otpadnih voda;
- 30) deponije za neopasni otpad;
- 31) lokalni, nekategorisani i šumski putevi sa pripadajućim objektima i mostovi raspona do 15 m;
- 32) podzemne komunalne i lokalne elektroprenosne i telefonsko - telegrafске mreže;
- 33) izrada lokalnih prostornih planskih dokumenata;
- 34) sađenje drveća i žbunastog bilja i njihova sječa u koritu za veliku vodu i na obali;
- 35) promjena katastarske kulture zemljišta na erozivnom području;
- 36) vodenice i objekti na vodi;
- 37) drugi objekti i radovi koji mogu privremeno, povremeno ili trajno da prouzrokuju promjene u vodnom režimu ili na koje može uticati vodni režim.

Objekti koji mogu značajnije uticati na zagađenje vode

Član 116

Objektima iz člana 115 stav 1 tač. 6 i 7 ovog zakona smatraju se:

- 1) objekti za proizvodnju i upotrebu nuklearne energije;
- 2) objekti bazne i hemijske industrije i crne i obojene metalurgije;
- 3) objekti za proizvodnju i preradu nafte i gasa;
- 4) objekti za proizvodnju toplote i energije;
- 5) objekti za proizvodnju, preradu i oplemenjivanje ruda;
- 6) objekti za preradu drveta i proizvodnju celuloze i papira;
- 7) objekti za proizvodnju i preradu građevinskih materijala, stakla i kamena;
- 8) objekti za preradu tekstila, kože i krzna;
- 9) objekti za proizvodnju mineralnih i sintetičkih ulja;
- 10) brodogradilišta;
- 11) objekti za preradu prehrambenih proizvoda, uključujući solane;
- 12) mljekare, farme i klanice;
- 13) objekti u kojima su smještene štamparije;

- 14) auto-servisi i servisi transportnih preduzeća;
- 15) pogoni za galvanizaciju i formulaciju hemijskih sredstava;
- 16) laboratorije;
- 17) liječilišni centri;
- 18) radionice za preradu plastike;
- 19) autobuske i željezničke stanice;
- 20) betonske i asfaltne baze;
- 21) lokalne kotlarnice sa toplovodima.

Objektima iz člana 115 stav 1 tač. 27 i 28 ovog zakona smatraju se:

- 1) zanatske radionice, osim pogona za galvanizaciju i formulaciju hemijskih sredstava;
- 2) servisi za opravku i pranje vozila, osim servisa auto-zavoda i transportnih preduzeća;
- 3) trgovinski i ugostiteljski objekti, uključujući ugostiteljske objekte na plovnim objektima;
- 4) rekreacioni centri;
- 5) drugi objekti od uticaja na vodni režim.

Nadležnosti za izdavanje vodnih uslova

Član 117

Vodne uslove za objekte i radove iz člana 115 stav 1 tač. 1 do 22 ovog zakona; ribnjake, kaveze za uzgoj ribe i uzgajališta školjki i drugih morskih plodova površine preko 1 ha i sisteme za odvodnjavanje i navodnjavanje površine preko 20 hektara izdaje nadležni organ uprave.

Vodne uslove za objekte i radove iz člana 115 stav 1 tač. 25 do 36 ovog zakona; ribnjake, kaveze za uzgoj ribe i uzgajališta školjki i drugih morskih plodova površine do 1 ha i sisteme za odvodnjavanje i navodnjavanje površine do 20 hektara izdaje nadležni organ lokalne uprave.

Vodne uslove za objekte i radove iz člana 115 stav 1 tačka 37 ovog zakona izdaje nadležni organ lokalne uprave, odnosno nadležni organ uprave za objekte čiji uticaj prelazi granice teritorije jedinice lokalne samouprave.

Prije izdavanja vodnih uslova nadležni organ uprave, odnosno lokalne uprave dužan je da pribavi mišljenje:

- organa državne uprave nadležnog za hidrometeorološke poslove, za objekte i radove iz st. 1 i 3 ovog člana čiji uticaj prelazi granice teritorije jedinice lokalne samouprave;
- ministarstva nadležnog za poslove zdravlja, za objekte i radove iz člana 115 stav 1 tač. 1 (za akumulacije za vodosnabdijevanje), 2, 3, 6, 7, 8, 10, 14, 16, 21, 22, 23, 24, 26 i 29 ovog zakona;
- ministarstva nadležnog za geološke poslove, za objekte i radove koji se odnose na podzemne vode iz člana 115 stav 1 tač. 6, 15 i 21 ovog zakona;
- ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine, za objekte i radove iz člana 115 stav 1 tač. 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 16, 17, 20, 23 ovog zakona;
- javnog preduzeća za morsko dobro, za objekte i radove iz člana 115 stav 1 ovog zakona, na područjuorskog dobra.

Prije izdavanja vodnih uslova, nadležni organ uprave može zahtijevati da investitor pribavi mišljenje od nadležnog organa lokalne uprave, specijalizovane stručne ustanove ili drugog nadležnog organa.

Prije izdavanja vodnih uslova, nadležni organ lokalne uprave može zahtijevati da investitor pribavi mišljenje od nadležnog organa uprave, organa državne uprave nadležnog za hidrometeorološke poslove, specijalizovane stručne ustanove, drugog nadležnog organa ili mjesne zajednice, ako propisom nije drukčije određeno.

Troškove nastale u pribavljanju mišljenja iz stava 4 ovog člana dužan je da nadoknadi investitor.

6.2.Vodna saglasnost

Pribavljanje vodne saglasnosti

Član 118

Investitor je dužan da prije početka izgradnje novih i rekonstrukcije postojećih objekata i postrojenja i izvođenja drugih radova za koje su potrebni vodni uslovi pribavi vodnu saglasnost.

Vodnom saglasnošću se utvrđuje da je tehnička dokumentacija za objekte i radove iz člana 115 ovog zakona urađena u skladu sa utvrđenim vodnim uslovima.

Vodnu saglasnost iz stava 1 ovog člana izdaje organ koji je utvrdio vodne uslove.

Prenošenje vodne saglasnosti i rok njene važnosti

Član 119

Pravo stečeno na osnovu vodne saglasnosti ne može se, bez saglasnosti nadležnog organa koji je vodnu saglasnost izdao, prenijeti na drugo lice.

U vodnoj saglasnosti određuje se rok njene važnosti, u zavisnosti od prirode, složenosti i obima izgradnje ili rekonstrukcije objekata i postrojenja, odnosno drugih radova za koje je potrebna vodna saglasnost, roka važenja građevinske dozvole, kada je njeno pribavljanje potrebno, kao i ugovorenih uslova.

Rok važenja vodne saglasnosti ne može biti duži od dvije godine od dana njenog izdavanja, odnosno od roka važenja građevinske dozvole.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, rok važenja vodne saglasnosti se može produžiti za izgradnju ili rekonstrukciju objekata i postrojenja, odnosno drugih radova za koje nije potrebno pribavljanje građevinske dozvole, najduže na period do dvije godine, ako investitor prije isteka važnosti vodne saglasnosti pruži dokaze da je izvršio najmanje jednu trećinu radova.

6.3.Vodna dozvola

Pribavljanje vodne dozvole

Član 120

Investitor je dužan da, prije korišćenja objekata i postrojenja za koje je potrebna vodna saglasnost, pribavi vodnu dozvolu kojom se utvrđuje da su objekti i postrojenja izgrađeni u skladu sa vodnom saglasnošću.

Vodnom dozvolom se utvrđuju način, uslovi i obim korišćenja voda i ispuštanja otpadnih voda, način i uslovi skladištenja i ispuštanja opasnih i drugih materija koje mogu zagaditi vodu, kao i uslovi za druge djelatnosti, odnosno radove kojima se utiče na vodni režim.

Vodnu dozvolu izdaje organ koji je izdao vodnu saglasnost, na osnovu izvještaja stručnog lica, komisije ili naučne ili stručne organizacije, koje zavisno od složenosti slučaja odredi taj organ.

Vodna dozvola se izdaje na određeno vrijeme, a najduže na period do 10 godina.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, vodna dozvola za korišćenje hidroakumulacija za proizvodnju električne energije izdaje se na period do 30 godina.

Prenošenje prava stečenog vodnom dozvolom i uslovi i rok za produženje važnosti vodne dozvole

Član 121

Pravo stečeno na osnovu vodne dozvole ne može se prenijeti na drugog korisnika bez saglasnosti organa koji je izdao vodnu dozvolu.

Zahtijev za produženje važnosti vodne dozvole podnosi se najkasnije dva mjeseca prije isteka roka važenja vodne dozvole.

Vodna dozvola se može izdati, odnosno njeno važenje produžiti samo privrednim društvima, drugim pravnim licima i preduzetnicima koji imaju postavljene mjerne uređaje, odnosno koji ih uredno koriste.

Radovi za koje vodna dozvola nije potrebna

Član 122

Vodna dozvola nije potrebna za:

- korišćenje vode iz distributivnog sistema javnog vodosnabdijevanja;
- održavanje prirodnih i vještačkih vodotoka kojim se značajnije ne mijenja trasa korita i inundacionih područja za obezbjeđenje propusne sposobnosti, regulacionih i zaštitnih objekata;

- ispuštanje otpadnih voda domaćinstava i pravnih lica koja vode korišćene za piće i sanitarne potrebe ispuštaju u sistem javne kanalizacije.

Vlasnik, odnosno korisnik zemljišta može, bez vodne dozvole, ako time ne ugrožava prioritetnije pravo drugog, da za potrebe sopstvenog domaćinstva koristi:

- atmosfersku vodu koja se sakuplja na njegovom zemljištu;
- vode koje izviru na tom zemljištu, ali ne otiču izvan njegove granice;
- podzemne vode na tom zemljištu.

Period važenja vodne dozvole za korišćenje vode na osnovu koncesije

Član 123

Za korišćenje voda na osnovu ugovora o koncesiji, zaključenog na period do 10 godina, vodna dozvola iz člana 120 ovog zakona važi za vrijeme na koje je koncesija izdata.

Ukoliko je vrijeme važenja koncesionog ugovora duže od 10 godina, investitor je dužan da, prije isteka perioda iz stava 1 ovog člana, pribavi rješenje o produženju važnosti vodne dozvole.

Prestanak važenja vodne dozvole

Član 124

Pravo stečeno na osnovu izdate vodne dozvole prestaje:

- 1) istekom roka na koji je vodna dozvola izdata;
- 2) ako se imalac vodne dozvole odrekne prava iz vodne dozvole;
- 3) ako se pravo iz vodne dozvole ne vrši bez opravdanih razloga duže od jedne godine, odnosno kraće vrijeme u skladu sa ugovorom o koncesiji, vodnom dozvolom ili propisom;
- 4) zbog prestanka obavljanja djelatnosti za koju je vodna dozvola izdata;
- 5) ukoliko korisnik ne poštuje uslove određene vodnom dozvolom;
- 6) brisanjem imaoaca vodne dozvole iz Centralnog registra Privrednog suda.

Rješenje o utvrđivanju prestanka prava iz stava 1 tač. 3, 4, 5 i 6 ovog člana donosi organ koji je izdao vodnu dozvolu.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana može se izjaviti žalba nadležnom organu iz člana 112 stav 5 ovog zakona.

Upotrebna dozvola

Član 125

Upotrebna dozvola za korišćenje objekata i postrojenja ne može se izdati bez prethodno pribavljene vodne dozvole.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za: regulaciju vodotoka, izgradnju nasipa, dalekovoda, autoputeva, magistralnih i regionalnih puteva sa pripadajućim objektima, željezničke infrastrukture, magistralnih naftovoda i gasovoda, telefonsko - telegrafskih i optičkih kablova, mostova, sadenje drveća i žbunastog bilja u koritu za veliku vodu i na obalama, može se izdati odobrenje za upotrebu, po prethodno pribavljenoj potvrdi o ispunjenosti uslova utvrđenih vodnom saglasnošću.

Potvrdu iz stava 2 ovog člana izdaje organ koji je izdao vodnu saglasnost.

6.4.Vodni nalog

Izdavanje vodnog naloga

Član 126

Radi otklanjanja opasnosti od prijetećeg ili već nastalog poremećaja u vodnom režimu, kao i radi uspostavljanja stanja u skladu sa uslovima određenim vodnom dozvolom, vodnim nalogom se utvrđuje obaveza imaoца dozvole da u određenom roku izvrši, odnosno da se uzdrži od određene djelatnosti ili radova.

Vodni nalog izdaje organ koji je izdao vodnu dozvolu.

Žalba na vodni nalog ne odlaže izvršenje vodnog naloga.

6.5.Vodna dokumentacija

Sadržaj i vođenje vodne dokumentacije

Član 127

Vodnu dokumentaciju čine: vodna knjiga, registar i zbirka tehničkih pravila o funkcionisanju i o režimu eksploatacije vodnih sistema, vodni katastri i evidencija ugovora o koncesijama na vodnom dobru, vodnim objektima i sistemima.

Vodnu dokumentaciju vodi nadležni organ uprave, kao jedinstven registar podataka.

Nadležni organ lokalne uprave dužan je da nadležnom organu uprave dostavlja podatke do kojih dođe u vršenju poslova iz svoje nadležnosti radi objedinjenog vođenja registra iz stava 2 ovog člana.

Vodna knjiga

Član 128

U vodnoj knjizi registruju se izdata vodna akta.

Nadležni organ za izdavanje vodnih akata dužan je da sva izdata vodna akta iz člana 112 ovog zakona u vodnoj knjizi registruje na propisani način.

Bliži propis o obrascu, sadržaju i načinu vođenja vodne knjige donosi Ministarstvo.

Tehnička pravila o funkcionisanju i o režimu eksploatacije vodnih sistema

Član 129

Tehnička pravila o funkcionisanju i o režimu eksploatacije vodnih sistema izrađuju se za vodne sisteme.

Tehnička pravila iz stava 1 ovog člana evidentiraju se u posebnom registru i čuvaju u zbirci kod nadležnog organa.

Izmjena i dopuna tehničkih pravila može se vršiti u toku pogona i eksploatacije vodnog sistema, ukoliko se:

1) utvrdi da se osnovnim pravilima ne obezbjeđuje racionalan pogon i režim eksploatacije;

2) poboljšavaju uslovi pogona i eksploatacije.

Izmjena i dopuna tehničkih pravila upisuje se u registar i ulaže u zbirku iz stava 2 ovog člana.

Saglasnost na izmjenju i dopunu tehničkih pravila daje nadležni organ koji je izdao vodnu dozvolu.

Vodni katastri

Član 130

Vodni katastri se vode radi obezbjeđenja podataka potrebnih za upravljanje vodama, odnosno korišćenje voda, zaštitu voda od zagađivanja i zaštitu od štetnog dejstva voda.

Vodni katastri su:

- 1) katastar vodnog dobra;
- 2) katastar ugroženih područja;
- 3) katastar vodnih objekata i sistema;
- 4) katastar korišćenja voda;
- 5) katastar zagađivača;
- 6) katastar tehničke dokumentacije.

Vodni katastri iz stava 2 ovog člana vode se po oblastima vodnih djelatnosti.

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici dužni su da za vodne objekte iz člana 35 ovog zakona čiji su vlasnici, odnosno korisnici, nadležnom organu uprave dostavljaju podatke koji se vode u katastrima iz stava 1 ovog člana.

Katastri iz stava 2 ovog člana sastavni su dio vodnog informacionog sistema iz člana 159 ovog zakona.

Sadržaj i način vođenja katastara

Član 131

Katastar vodnog dobra sadrži podatke o površinskim i podzemnim vodama, vodnom zemljištu i eksploataciji rječnih nanosa iz korita vodotoka i sa priobalnog zemljišta.

Katastar ugroženih područja sadrži podatke o poplavnim zonama, sa zonama rizika, erozivnim područjima i štete na ugroženim područjima.

Katastar vodnih objekata i sistema sadrži podatke za pojedine vrste objekata i sistema, po njihovoj namjeni.

Katastar korišćenja voda sadrži podatke o izvoristima, korisnicima voda, količini i kvalitetu vode za pojedine namjene.

Katastar zagađivača voda sadrži podatke o izvorima zagađenja voda, njihovoj vrsti, količini i prijemniku.

Katastar tehničke dokumentacije sadrži podatke o dokumentaciji, kao što su: nivo dokumentacije, projektant, godina izrade, investitor, vrijednost objekta, mjesto gdje se dokumentacija čuva i druge podatke.

Bliži sadržaj i način vođenja katastara iz ovog člana utvrđuje se propisom Ministarstva.

Podaci iz svih katastara su javni.

Evidencija ugovora o koncesijama

Član 132

U evidenciju ugovora o koncesijama na vodnom dobru, vodnim objektima i sistemima upisuju se podaci o izdatim koncesijama, prestanku koncesija i drugi podaci iz ugovora o koncesiji od značaja za upravljanje vodama.

Evidencija ugovora iz stava 1 ovog člana vodi se u informacionom sistemu iz člana 159 ovog zakona.

Podaci iz evidencije ugovora o koncesijama su javni.

IV KONCESIJE U OBLASTI VODA I VODNOG DOBRA

Svrha davanja koncesija

Član 133

Radi unaprjeđivanja vodnih sistema, obezbjeđenja održivog korišćenja voda zasnovanog na dugoročnoj zaštiti raspoloživih vodnih resursa, pravilnog, ekonomičnog i efikasnog korišćenja javnog vodnog dobra i obezbjeđenja finansijskih sredstava za unaprjeđenje voda, na javnom vodnom dobru mogu se dati koncesije.

Koncesija na javnom vodnom dobru stiče se na način i po postupku utvrđenim zakonom kojim je uređena koncesija na prirodnim bogatstvima, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.

Predmet koncesija na javnom vodnom dobru

Član 134

Predmet koncesije na javnom vodnom dobru može biti:

- 1) korišćenje vode za potrebe javnog vodosnabdijevanja naselja većih od 200 stanovnika;
- 2) korišćenje vode za proizvodnju napitaka;
- 3) flaširanje, odnosno pakovanje vode, tankovanje inostranih plovni objekata i dovođenje ili dopremanje vode u komercijalne svrhe;
- 4) korišćenje vodnih snaga za proizvodnju električne energije i pogon postrojenja;
- 5) korišćenje voda za tehnološke i slične potrebe pravnih lica u količini većoj od 86 m³ na dan;
- 6) crpljenje podzemnih voda u količini većoj od 86 m³ na dan;
- 7) zahvatanje voda za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta u količini većoj od 175 m³ na dan;
- 8) uzgoj ribe, školjki i rakova u privredne i druge svrhe;
- 9) eksploatacija riječnih nanosa, ako je procijenjena količina nanosa na ležištu veća od 100 m³.

Objekti i radovi za koje koncesija nije potrebna

Član 135

Izuzetno od čl. 133 i 134 ovog zakona, za izvršenje radova i izgradnju i korišćenje obje-

kata u skladu sa planovima nadležnih organa koji upravljaju javnim vodnim dobrom na određenom području, koncesija nije potrebna ukoliko su investitori ili izvršioci javna preduzeća i ako se voda koristi za obavljanje javne funkcije za koju je javno preduzeće osnovano.

Odluka o dodjeli i prestanku koncesije

Član 136

Vlada, na predlog nadležnog organa uprave, uz prethodno mišljenje Ministarstva, odlučuje o dodjeli i prestanku koncesije za izgradnju, održavanje i korišćenje vodnih objekata za koje vodne uslove izdaje nadležni organ uprave i korišćenje javnog vodnog dobra u skladu sa zakonom.

Predlog za dodjelu koncesije za korišćenje vodnih snaga za proizvodnju električne energije podnosi organ državne uprave nadležan za poslove energetike, u saradnji sa nadležnim organom uprave i uz prethodno mišljenje Ministarstva.

Odluku o dodjeli i prestanku koncesije za izgradnju, održavanje i korišćenje vodnih objekata za koje vodne akte izdaje nadležni organ lokalne uprave, odnosno za korišćenje javnog vodnog dobra od lokalnog značaja, ako zakonom nije drukčije određeno, donosi nadležni organ opštine.

Prava i obaveze koncesionara

Član 137

Pored elemenata utvrđenih zakonom kojim je uređena koncesija na prirodnim bogatstvima, ugovor o koncesiji sadrži prava i obaveze koncesionara, naročito:

- 1) prema drugim korisnicima voda i prostora;
- 2) u održavanju vodnog režima u vodotoku i na priobalnom zemljištu;
- 3) u očuvanju vodenih i priobalnih ekosistema;
- 4) u pogledu rješavanja društvenih potreba koje prouzrokuje izvođenje radova ili izgradnja vodnih objekata koji su predmet koncesije;
- 5) u smanjenju nepovoljnih efekata izvođenja radova ili izgradnje vodnih objekata na okruženje.

Prestanak koncesije

Član 138

Koncesija na javnom vodnom dobru prestaje:

- 1) prestankom obavljanja djelatnosti za čije obavljanje je koncesija dodijeljena;
- 2) ako je pravosnažnom odlukom nadležnog državnog organa koncesionaru zabranjeno obavljanje koncesione djelatnosti;
- 3) brisanjem iz Centralnog registra Privrednog suda;
- 4) ako se koncesionom djelatnošću u kontinuitetu znatnije ugrožava život i zdravlje ljudi i životna sredina, koji utiču na poremećaj većih razmjera, a mjere predviđene posebnim propisima nijesu dovoljne da to spriječe;
- 5) isticanjem perioda na koji je ugovor o koncesiji zaključen;
- 6) oduzimanjem koncesije i raskidom koncesionog ugovora;
- 7) nastupanjem razloga utvrđenog ugovorom o koncesiji;
- 8) sporazumno.

U slučaju prestanka koncesije koncesionar nema pravo na naknadu štete.

Oduzimanje koncesije

Član 139

Koncesija će se oduzeti, ako koncesionar:

- 1) ne plati koncesionu naknadu dva mjeseca uzastopno ili tri mjeseca sa prekidima u toku kalendarske godine;
- 2) više od dva puta prekrši propise kojima je uređeno korišćenje koje je predmet koncesije, osim za prekršaje za koje je propisana mandatna kazna;
- 3) ne otkloni nedostatke u roku određenom rješenjem nadležnog inspektora kojim je bilo naloženo otklanjanje utvrđenih nedostataka;
- 4) ne prilagodi obim i način korišćenja voda promjenama u vodnom režimu u skladu sa vodnim nalogom.

Koncesija će se oduzeti ako je koncesionar u vezi sa obavljanjem koncesione djelatnosti pravosnažno osuđen za krivično djelo protiv životne sredine.

Raskid koncesionog ugovora

Član 140

Koncesioni ugovor može biti raskinut prije isteka perioda na koji je ugovor zaključen u slučajevima utvrđenim ugovorom o koncesiji.

V OGRANIČENJE PRAVA I OBAVEZA VLASNIKA I KORISNIKA ZEMLJIŠTA I VODNIH OBJEKATA

Zabranjene radnje na vodnim objektima i vodnom dobru

Član 141

Radi očuvanja i održavanja prirodnih i vještačkih vodnih tijela i zaštitnih i drugih vodnih objekata, sprječavanja pogoršanja vodnog režima, obezbjeđenja prolaza velikih voda i sprovođenja zaštite od štetnog dejstva voda, kao i zaštite životne sredine, zabranjeno je:

1) na nasipima i drugim vodnim objektima kopati i odlagati materijal, napasati krupnu stoku, vršiti vuču posječenog drveća, prelaziti i voziti motornim vozilom, osim na mjestima na kojima je to dozvoljeno i obavljati druge radnje kojima se može ugroziti stabilnost tih objekata;

2) na vodnom zemljištu:

a) graditi stalne i privremene objekte kojima se smanjuje propusna moć korita,

b) odlagati čvrsti otpad i opasan i štetan materijal,

v) skladištiti drvo i drugi čvrsti materijal na način kojim se remete uslovi prolaska velikih voda,

g) vršiti eksploataciju rječnih nanosa bez propisane saglasnosti,

d) vršiti druge radnje, osim u slučaju:

- izgradnje objekata javne infrastrukture u skladu sa ovim ili posebnim zakonom;

- sprovođenja mjera očuvanja prirodnih vrijednosti;

- izgradnje objekata, u skladu sa ovim zakonom, za korišćenje voda, regulaciju vodotoka, obezbjeđenje bezbjedne plovidbe i zaštitnih mjera na prirodnim kupalištima;

- izgradnje objekata za zaštitu voda od zagađenja i izgradnje objekata namijenjenih odbrani države;

- formiranja privremenih deponija šljunka i pijeska na način kojim se ne remeti prolazak velikih voda, na udaljenosti od najmanje 30 m od nebranjene nožice nasipa;

- preduzimanja radnji radi zaštite ljudi, životinja i imovine;

3) u poplavnom području graditi objekte na način kojim se ometa proticanje vode ili suprotno uslovima za izgradnju u poplavnom području;

4) saditi drveće na odbrambenom nasipu, u inundacionom pojasu širine 10 m od nebranjene nožice nasipa ka vodotoku i u branjenoj zoni do udaljenosti od 50 m od unutrašnje nožice nasipa;

5) kopati bunare, rovove i kanale pored nasipa u pojasu širine najmanje 10 m od nebranjene nožice nasipa prema vodotoku, odnosno do 50 m prema branjenom području, osim ukoliko je njihova funkcija zaštita od štetnog dejstva voda, odnosno ako ne ugrožavaju stabilnost nasipa;

6) mijenjati ili presijecati tokove podzemnih voda, odnosno iskorišćavati te vode u obimu kojim se ugrožava snabdijevanje pitkom ili tehnološkom vodom ili ugrožavaju mineralna i termalna izvorišta, stabilnost tla i objekata;

7) bez vodoprivredne saglasnosti mijenjati pravac i jačinu toka površinske vode koja prirodno protiče ili otiče sa vodnog zemljišta koje je u svojini privatnog lica;

8) graditi objekte, saditi drveće, orati i kopati zemlju i obavljati druge radove kojima se remeti funkcija ili ugrožava stabilnost melioracionih kanala za odvodnjavanje i u obostranom pojasu širine od najmanje 5 m od tih kanala, potrebnom za njihovo redovno održavanje;

9) unositi čvrsti otpad i druge materijale u vodotoke, akumulacije, retenzije, melioracione i druge kanale, ispuštati zagađene vode ili druge materije i vršiti radove, uključujući i vađenje materijala, kojima se može oštetiti korito i obala prirodnog i vještačkog vodotoka, uticati na promjenu njegove trase, nivo vode, količinu i kvalitet vode, ugroziti stabilnost zaštitnih i drugih objekata ili otežati održavanje vodnog sistema;

10) vršiti, bez odgovarajućih vodnih akata, intervencije u koritu za malu vodu (osiguranje obala, pregrađivanje korita, proširivanje i produbljivanje korita i dr.);

11) izvoditi radove koji bi mogli ugroziti stabilnost brane ili njenu namjenu, kao i mijenjati prirodne uslove u okolini akumulacionih i retenzionih basena na način kojim bi se prouzrokovalo klizanja terena, pojave erozije ili nastajanje vododerina i bujica;

12) izvoditi druge radove koji bi mogli da ugroze stabilnost i otežaju održavanje regulacionih, zaštitnih i drugih objekata.

Zabrana vršenja radova iz stava 1 ovog člana može se proširiti i izvan granica vodnog zemljišta, ukoliko bi se tim radovima ugrozio vodni režim ili vodni objekti.

Zabranjeni radovi na erozivnom području

Član 142

Na erozivnom području zabranjeno je:

- 1) pustošenje, krčenje i nedozvoljena sječa šuma;
- 2) ogoljavanje površina;
- 3) nekontrolisano kopanje i preoravanje livada, pašnjaka i neobrađenih površina radi uzgoja jednogodišnjih kultura, suprotno članu 148 ovog zakona;
- 4) zatrpavanje izvora i nekontrolisano sakupljanje i odvođenje tih voda;
- 5) skladištenje drveta i drugog materijala;
- 6) izgradnja objekata bez odgovarajuće planske i projektne dokumentacije;
- 7) eksploatacija rječnih nanosa sa dna ili padina, osim za potrebe obezbjeđenja propusne sposobnosti korita bujica;
- 8) izgradnja objekata koji bi mogli da ugroze stabilnost zemljišta (vodenice, brane, kanali, ribnjaci i sl.);
- 9) preduzimanje drugih radnji kojima se pospješuje erozija i stvaranje bujica.

Ograničenja prava

Član 143

Vlasnik, odnosno korisnik vodnog, priobalnog ili drugog zemljišta, dužan je da:

- 1) dozvoli opštu upotrebu javnog vodnog dobra;
- 2) dopusti prolaz preko zemljišta licima koja su ovlašćena da istražuju, premjeravaju, snimaju, projektuju i obilježavaju vodno zemljište licima koja vrše inspekcijski nadzor, kao i licima koja izvode radove na izgradnji, rekonstrukciji i održavanju vodnih objekata i sistema ili vrše njihovo iskorišćavanje;
- 3) dopusti korišćenje korita za veliku vodu i obale rijeke u širini od 5 m licima koja su ovlašćena da vrše pregled stanja i održavanje rječnih korita i obala;
- 4) omogući korišćenje odgovarajućeg materijala sa svog zemljišta i prolaz lica i mehanizacije radi zaštite od štetnog dejstva voda;
- 5) omogući slobodno oticanje vode koja dolazi sa uzvodnih zemljišta bez promjene pravca i brzine vode;
- 6) gazduje ili omogući gazdovanje šumama na inundacionom području drugom licu na način kojim se ne ometa prirodno oticanje vode;
- 7) omogući privremeno deponovanje materijala izvađenog iz vodotoka ili jezera radi izvršenja radova i njegovo transportovanje preko tog zemljišta;.
- 8) dozvoli postavljanje i rad mjernih instrumenata neophodnih za istraživanja, iskopavanja ili bušenja, eksperimentalna pumpanja, uzimanje uzoraka i druge poslove vezane za istraživanja voda za potrebe vodosnabdijevanja ili drugih istraživačkih djelatnosti, kao i za potrebe monitoringa voda, u skladu sa zakonom.

Vlasnik, odnosno korisnik zemljišta ima pravo na naknadu stvarne štete u slučajevima iz stava 1 tač. 1, 2, 3, 4 i 7 ovog člana, kao i na naknadu za korišćenje materijala sa njegovog zemljišta.

Investitor i vlasnik, odnosno korisnik zemljišta, međusobna prava i obaveze u vezi sa izvođenjem radova iz stava 1 tač. 2, 3, 4 i 7 ovog člana sporazumno uređuju.

Ako zainteresovane strane ne postignu sporazum iz stava 3 ovog člana, odluku donosi sud.

Obaveze

Član 144

Vlasnik, odnosno korisnik vodnog zemljišta ili vodnog objekta na obali dužan je da:

- 1) učestvuje, po stručnom uputstvu nadležnog organa za upravljanje vodama, u skladu sa ovim zakonom, u izvođenju manjih radova (sječa šiblja, žbunja, niskog rastinja, čišćenje obala od kamena i zemlje, stabilizovanje obala, sađenje drveća i žbunastog bilja i sličnih radova);
- 2) učestvuje u održavanju korita za veliku vodu i obala, osim korita za malu vodu, radi sprječavanja erozije, odronjavanja obala ili smanjenja propusne moći korita za vodu zbog štetne vegetacije ili drugih prepreka;
- 3) učestvuje, po stručnom uputstvu nadležnog organa za upravljanje vodama, u skladu sa ovim zakonom, u uklanjanju iz korita vodotoka ili sa svog zemljišta predmeta koji mogu narušiti vodni režim;
- 4) ukloni iz korita vodotoka predmete koji mogu narušiti vodni režim, ako potiču sa njegovog zemljišta.

Obavezu vlasnika, odnosno korisnika zemljišta da preduzme radove iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana utvrđuje nadležni organ za upravljanje vodama, u skladu sa ovim zakonom.

Vlasnik, odnosno korisnik vodnog zemljišta ima pravo na naknadu vrijednosti korišćenog materijala za radove iz stava 2 ovog člana, koja se utvrđuje sporazumom između vlasnika, odnosno korisnika i nadležnog organa.

Ako vlasnik, odnosno korisnik ne izvrši sam ili ne učestvuje u izvršenju radova iz stava 1

ovog člana, radove će izvesti nadležni organ iz stava 2 ovog člana, o trošku vlasnika, odnosno korisnika zemljišta.

Ukoliko je vlasnik, odnosno korisnik nepoznat ili ako je do potrebe izvršenja radova došlo usljed više sile, radove će, o svom trošku, izvršiti nadležni organ iz stava 2 ovog člana.

Objekti kojima se trajno povećava nivo vode

Član 145

Vlasnik, odnosno korisnik objekta na vodnom zemljištu čijom izgradnjom se trajno povećava nivo vode prirodnog vodotoka i povećavaju troškovi zaštite od štetnog dejstva voda dužan je da:

- 1) izgradi dodatni sistem zaštite ili naknadi povećane troškove nadležnog organa koji preduzima dodatne mjera zaštite od štetnog dejstva voda;
- 2) učestvuje u održavanju zaštitnih objekata;
- 3) učestvuje u sprovođenju odbrane od poplava.

Odvođenje, odnosno dovođenje vode

Član 146

Vlasnik, odnosno korisnik zemljišta dužan je da dozvoli da preko njegovog zemljišta drugi vlasnik, odnosno korisnik izvodi radove odvođenja, odnosno dovođenja vode do svog zemljišta, ukoliko ne postoji cjelishodnije tehničko ili ekonomsko rješenje.

Ako zainteresovane strane iz stava 1 ovog člana ne postignu sporazum o utvrđivanju prava službenosti i o visini odgovarajuće naknade, odluku o tome donosi sud.

Oduzimanje, odnosno ograničavanje svojinskih prava

Član 147

Radi obezbjeđenja opšteg korišćenja vodnog dobra, kao i radi ostvarivanja prava utvrđenog vodnom saglasnošću, oduzimanje ili ograničavanje svojinskih prava na vodnom, priobalnom ili drugom zemljištu sprovodi se pod uslovima i na način propisan zakonom kojim se uređuje eksproprijacija.

Korišćenje zemljišta na erozivnom području

Član 148

Vlasnik, odnosno korisnik obradivog poljoprivrednog zemljišta na erozivnom području dužan je da:

- 1) u brdsko-planinskim područjima način obrade i korišćenja tog zemljišta prilagodi zahtjevima antierozivnog uređenja zemljišta;
- 2) na parcelama na kojima je razvoj erozivnih procesa u početnom stadijumu preduzme odgovarajuće protiverozivne mjere (protiverozivna agrotehnika i prostiji melioracioni tehnički radovi, kao što su: oranje duž izohipsi, konturno oranje, oranje bez prevrtanja, đubrenje zemljišta, terasiranje, zatravljivanje, protiverozivni plodoredi i slični radovi);
- 3) izvrši promjenu ratarskih jednogodišnjih poljoprivrednih kultura u travne ili šumske kulture, uz izvođenje odgovarajućih tehničkih melioracionih radova na parcelama na kojima su erozivni procesi vrlo intenzivni.

Priključak na izgrađeni objekat za vodosnabdijevanje

Član 149

Na izgrađeni objekat za vodosnabdijevanje mogu se priključiti pravna i fizička lica koja nijesu učestvovala u izgradnji tog objekta, pod sljedećim uslovima:

- 1) ako objekat, s obzirom na količinu vode, može da zadovolji i njihove potrebe;
- 2) ako se njihovo snabdijevanje vodom ne može na ekonomičniji i tehnički racionalniji način riješiti drugčije.

Odobrenje za priključak izdaje organ nadležan za izdavanje vodnih akata za izgrađeni objekat za vodosnabdijevanje iz člana 117 st. 1, 2 i 3, člana 118 stav 3 i člana 120 stav 3 ovog zakona, odnosno pravno lice kome je objekat dat na upravljanje.

Pravna i fizička lica koja su se priključila na izgrađeni objekat za vodosnabdijevanje dužna su da:

- 1) nadoknade srazmjerni dio troškova izgradnje;
- 2) od časa priključenja snose pripadajući dio troškova održavanja i korišćenja objekta za vodosnabdijevanje;
- 3) snose sve troškove priključka.

Otklanjanje šteta

Član 150

Pravno ili fizičko lice koje prouzrokuje štetu vodnom objektu, vodnom zemljištu, vodnom režimu ili pogorša stanje erozije na erozivnom području, dužno je da, u roku koji odredi nadležni inspekcijski organ preduzme radnje radi uspostavljanja stanja koje je bilo prije nego što je šteta nastala.

Ako lice iz stava 1 ovog člana ne preduzme radnje u određenom roku, radnje će preduzeti nadležni organ uprave, odnosno nadležni organ lokalne uprave o trošku lica koje je prouzrokovalo štetu.

Vlasnici, odnosno korisnici saobraćajnica ili prelaza preko vodnog dobra dužni su da svoje objekte održavaju u stanju kojim se neće ugroziti vodno zemljište i vodni objekti.

VI ORGANIZACIJA UPRAVLJANJA VODAMA

Ministarstvo i drugi nadležni organi

Član 151

Poslove državne uprave u oblasti voda vrše Ministarstvo, nadležni organ uprave, nadležni organ lokalne samouprave i nadležni organ lokalne uprave, u skladu sa zakonom.

Nadležni organ uprave u izvršavanju poslova utvrđenih ovim zakonom priprema i stručne osnove za određivanje voda od značaja za Republiku, način kategorizacije i kategorije vodnih objekata i za propise, planove i programe koje na osnovu ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom donose Vlada i Ministarstvo.

Obavljanje stručnih poslova u planiranju i upravljanju vodama nadležni organ uprave može ustupiti specijalizovanim organizacijama, u skladu sa zakonom.

Uslovi koje moraju ispunjavati ovlašćena pravna lica iz stava 3 ovog člana utvrđuju se propisom Ministarstva.

Savjet za vode

Član 152

Radi davanja predloga za odlučivanje o stručnim pitanjima i za stručnu pomoć u postupku donošenja odluka i pripreme propisa iz oblasti voda osniva se Savjet za vode.

Savjet za vode naročito:

- 1) daje mišljenja na predloge zakona i drugih propisa kojima se uređuju pitanja

upravljanja vodama;

2) daje mišljenje na strateška rješenja u nacionalnom programu i planovima upravljanja vodama;

3) učestvuje u javnoj raspravi u fazi pripreme plana upravljanja vodama;

4) prati realizaciju nacionalnog programa i planova upravljanja vodama;

5) daje predloge za poboljšanje učešća javnosti u procesu planiranja, donošenja odluka i kontrole njihovog sprovođenja;

6) daje predloge za edukaciju javnosti o značaju vode kao prirodnog javnog dobra, o potrebi racionalizacije potrošnje vode i zaštite vode i ulozi vodnih objekata u obezbjeđenju usluga;

7) daje predloge od značaja za unaprjeđenje stanja u oblasti voda.

U vršenju poslova iz stava 2 ovog člana Savjet ostvaruje saradnju sa Ministarstvom i nadležnim organom uprave.

Sastav i način rada Savjeta

Član 153

Savjet za vode osniva Vlada.

Savjet za vode ima predsjednika i 10 članova koje, na predlog Ministarstva, imenuje Vlada.

Članovi Savjeta za vode imenuju se na period od četiri godine.

Članovi Savjeta za vode imenuju se iz reda istaknutih javnih, naučnih i stručnih radnika iz oblasti voda, privrede i finansija; jedinica lokalne samouprave; vlasnika, odnosno korisnika vodnog prava; korisnika usluga; nevladinih organizacija iz oblasti voda i zaštite životne sredine, kao i naučnih i stručnih institucija od značaja za održivo upravljanje vodnim resursima, u skladu sa aktom o imenovanju Savjeta.

Rad Savjeta za vode je javan.

Organizacija Savjeta za vode bliže se uređuje poslovníkom Savjeta.

Savjet za vode donosi poslovnik o svom radu.

Stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Savjeta obavlja Ministarstvo.

Savjet podnosi Vladi izvještaj o svom radu, najmanje jedanput godišnje.

Sredstva za rad Savjeta obezbjeđuju se u budžetu Republike.

Obavljanje poslova iz vodne djelatnosti

Član 154

Poslove vodne djelatnosti, kao djelatnosti od opšteg interesa, operativno sprovode privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici, u skladu sa zakonom.

Kada je osnivač privrednog društva ili drugog pravnog lica (javnog preduzeća) iz stava 1 ovog člana Republika ili jedinica lokalne samouprave o njihovom osnivanju odlučuje Vlada, odnosno nadležni organ lokalne samouprave.

U preduzećima iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje se ostvarivanje javnog interesa u skladu sa ovim zakonom, nacionalnim programom i planovima upravljanja vodama.

Javno vodosnabdijevanje i javna kanalizacija

Član 155

Obavljanje djelatnosti javnog vodosnabdijevanja i javne kanalizacije obezbjeđuje i uređuje jedinica lokalne samouprave.

Radi obavljanja i razvoja djelatnosti iz stava 1 ovog člana jedinica lokalne samouprave donosi dugoročne, srednjoročne i kratkoročne planove.

Dugoročni i srednjoročni planovi iz stava 2 ovog člana moraju biti u skladu sa planom upravljanja vodama iz člana 24 ovog zakona.

Dvije ili više jedinica lokalne samouprave, radi obezbjeđenja regionalnog vodosnabdijevanja, mogu osnovati privredno društvo ili drugo pravno lice.

Radi obezbjeđenja regionalnog vodosnabdijevanja Vlada može osnovati ili biti jedan od osnivača privrednog društva ili drugog pravnog lica.

Udruženja u oblasti voda

Član 156

Radi obezbjeđenja i usklađivanja zajedničkih interesa u korišćenju voda za navodnjavanje, vodosnabdijevanje, uzgoj riba i dr. ili zaštiti od štetnog dejstva voda, zainteresovana lica mogu se udruživati i vršiti poslove od zajedničkog interesa, u skladu sa zakonom.

Međunarodna saradnja

Član 157

Potrebe i interesi Republike u oblasti upravljanja prekograničnim vodnim resursima na slivovima utvrđenim ovim zakonom ostvaruju se odgovarajućom međunarodnom saradnjom.

Međunarodna saradnja realizuje se u skladu sa dugoročnim, odnosno kratkoročnim strateškim opredjeljenjima koje utvrđuje Vlada, na predlog Ministarstva.

Komunikacija sa javnošću

Član 158

Organi državne uprave i organi lokalne samouprave dužni su da u vršenju poslova obezbijede komunikaciju sa javnošću, u skladu sa zakonom.

Vodni informacioni sistemi

Član 159

Radi klasifikovanja voda, praćenja i unaprjeđenja vodnog režima, planiranja razvoja vodne infrastrukture i upravljanja vodama u Republici se uspostavlja vodni informacioni sistem.

Vodni informacioni sistem iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje formiranje, održavanje, prezentaciju i distribuciju podataka o: stanju kvaliteta voda, kategorijama i klasama vodnih tijela površinskih i podzemnih voda, vodnoj dokumentaciji, zakonodavnim, organizacionim, strateškim i planskim mjerama u oblasti upravljanja vodama, naučno-tehničke i druge informacije od značaja za upravljanje vodama i razmjenu informacija sa drugim informacionim sistemima na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Vodni informacioni sistem iz stava 1 ovog člana uspostavlja i vodi nadležni organ uprave.

Vlada bliže propisuje sadržaj i način vođenja informacionog sistema iz stava 1 ovog člana, metodologiju, strukturu, kategorije i nivoe sakupljanja podataka, kao i sadržaj podataka o kojima se obavještava javnost.

Podaci vodnog informacionog sistema su javni.

Dostupnost informacija od javnog interesa

Član 160

Nadležni organi, privredna društva i druga pravna lica koja obavljaju poslove od javnog interesa dužna su da, u okviru informacionog sistema, učine dostupnim sve informacije iz oblasti voda koje su rezultat njihovih redovnih poslova.

VII NADZOR

Član 161

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, u okviru utvrđenih nadležnosti, vrše Ministarstvo, ministarstva nadležna za poslove zdravlja, zaštite životne sredine i geološke poslove i nadležni organ lokalne uprave.

Poslove inspekcijskog nadzora, iz stava 1 ovog člana, u okviru svoje nadležnosti, u oblasti upravljanja vodama i vodnog dobra, vrši Ministarstvo preko inspektora za vode, u skladu sa zakonom.

Član 162

Inspektor za vode vrši, naročito, nadzor:

1) nad izgradnjom objekata i izvođenjem drugih radova koji mogu da prouzrokuju kvalitativne ili kvantitativne promjene u prirodnom ili vještački uspostavljenom vodnom režimu;

2) vodnih akata, dokumentacije za odbranu od poplava, katastarsa voda, zagađivača voda, bujičnih tokova i vodnih objekata, akata u racionalizaciji potrošnje vode (dokumenti iz oblasti komunalne djelatnosti), poslovnih knjiga i ostalih dokumenata;

3) ispunjenosti uslova iz vodnih akata, kao i kontrolu da li je način iskorišćavanja vodnih objekata i postrojenja u skladu sa izdatim vodnim saglasnostima, odnosno vodnim dozvolama i potvrđama;

4) funkcionisanja uređaja na vodnim objektima od javnog interesa, kao i na drugim objektima i postrojenjima čijim neodgovarajućim radom može biti ugrožen režim voda;

5) režima i kvaliteta voda u vodotocima, jezerima, priobalnom moru i podzemnim vodama, na osnovu podataka organa državne uprave nadležnog za hidrometeorološke poslove i drugih ovlašćenih pravnih lica iz člana 85 ovog zakona;

6) funkcionisanja, ispravnosti i efikasnosti uređaja za prečišćavanje otpadnih voda;

7) naftovoda, spojnice brodova sa uređajima na obali, kao i uređaja za prihvatanje, preradu i čuvanje mineralnih ulja;

8) poštovanja propisanog vodnog režima u pogledu obezbjeđenja garantovanog minimalnog proticaja nizvodno od zahvata vode.

Član 163

Kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis ili da se ne poštuju standardi i normativi, inspektor za vode je obavezan da, pored upravnih mjera i radnji propisanih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, preduzme i sljedeće upravne mjere i radnje:

1) zabrani, odnosno obustavi rad ili radove koji se izvode suprotno izdatoj vodnoj saglasnosti, odnosno vodnoj dozvoli ili bez vodne saglasnosti, odnosno vodne dozvole;

2) zabrani ili ograniči korišćenje voda, ispuštanje voda, eksploataciju materijala iz vodotoka, odnosno korišćenje objekata i postrojenja u slučajevima utvrđenim ovim zakonom;

3) naredi uklanjanje drveća i žbunastog bilja koji su izgrađeni, odnosno zasađeni bez vodne saglasnosti;

4) naredi otklanjanje uzroka zagađenja na vodnom objektu, vodnom zemljištu ili vodnom režimu i dovođenje u prvobitno stanje;

5) zabrani rad, odnosno obavljanje djelatnosti pravnim licima ili preduzetnicima, kada utvrdi da otpadne vode koje ispuštaju sadrže opasne i štetne materije u količinama većim od dozvoljenih, dok se količine tih materija ne smanje ispod dozvoljenih granica;

6) naredi sađenje drveća i žbunastog bilja u slučajevima utvrđenim ovim zakonom;

7) naredi rušenje objekata i postrojenja i uklanjanje određenih predmeta, materijala i

drugog što može narušavati utvrđeni režim voda.

VIII KAZNENE ODREDBE

Član 164

Novčanom kaznom od pedesetstrukog do dvjestapedesetstrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaj pravno lice, preduzetnik ili nadležni organ, ako:

1) vodne objekte iz člana 35 ovog zakona, odnosno pojedine njihove djelove od čijeg pravilnog funkcionisanja zavisi bezbjednost ljudi i imovine ne atestira od strane ovlašćenih institucija pri njihovom puštanju u pogon i u propisanim rokovima tokom upotrebe (član 37);

2) ne vrši ispitivanje kvaliteta vode za vodosnabdijevanje prema godišnjem programu Ministarstva (član 51 stav 1 tačka 1 u vezi sa članom 52 stav 1);

3) prilikom zahvatanja površinskih voda nizvodno od zahvata ne obezbijedi garantovani minimum u skladu sa propisom iz člana 54 stav 2 ovog zakona (član 54 stav 1);

4) prilikom ispuštanja ili odlaganja materija koje mogu zagaditi površinske ili podzemne vode ne preduzme potrebne mjere za sprječavanje, smanjenje i sanaciju zagađenja voda ili ne ulaže sredstva za njihovo ostvarivanje (član 80 st. 1 do 4);

5) vrši određenu vrstu (fizičko-hemijskih, hidroloških, mikrobioloških, hidrobioloških i radioloških) ispitivanja kvaliteta površinskih i podzemnih voda, kao i ispitivanje kvaliteta otpadnih voda, a da za to ne ispunjava propisane uslove (član 85 st. 1 i 2);

6) Ministarstvu, nadležnom organu uprave, ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine i organu državne uprave nadležnom za hidrometeorološke poslove ne dostavi jednom mjesečno rezultate ispitivanja, a obavještenje o havarijskom zagađenju vode u toku istog dana (član 85 stav 4);

7) odmah po saznanju o havarijskom zagađivanju voda o nastupanju zagađenja ne obavjesti Ministarstvo, nadležni organ uprave, ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine i jedinicu lokalne samouprave na području pojave zagađenja ili neprekidno ne prati kretanje talasa odnosno pojave havarijskog zagađenja vode duž vodotoka, jezera ili priobalnog mora sve do trenutka prestanka havarijskog zagađenja i o tome ne obavijesti te organe (član 86 st. 1 i 2);

8) sa obalnog pojasa ili u zoni izvorišta ispušta: mineralna ulja koja direktno ili indirektno dospijevaju u vode; mineralna ulja koja potiču od bilo kog uređaja za prebacivanje na plovni objekat ili sa njega ili druge materije koje direktno potiču ili su vezane za istraživanje, iskorišćavanje i preradu na obalnom pojasu, a koje mogu direktno ili indirektno dospjeti u vode (član 87 stav 1);

9) za pristaništa i luke ne postavi potrebne uređaje za preuzimanje otpadnih mineralnih ulja, uljnih smješa, otpadnih voda i drugih otpadnih materija sa plovnih objekata, u skladu sa zakonom (član 88 stav 1);

10) naftovode, spojnice brodova sa uređajima na obali, kao i uređaje za prihvatanje, preradu i čuvanje mineralnih ulja ne izgradi, obezbijedi ili održava tako da onemogućiti oticanje i curenje ulja u vode (član 89);

11) akumulacione i retenzione basene ne održavaju i koriste na način kojim se obezbjeđuje prihvatanje poplavnih talasa; za upravljanje akumulacijama namijenjenim zaštiti od poplava, a posebno višenamjenskim akumulacijama, ne izrade operativna uputstva ili u periodu vanredne odbrane od poplava ne dostavljaju organu državne uprave nadležnom za hidrometeorološke poslove i glavnom rukovodiocu za zaštitu od štetnog dejstva voda, podatke o stanju i stepenu napunjenosti akumulacionih basena svakodnevno (član 101 st. 1, 2 i 4);

12) vrši izgradnju novih ili rekonstrukciju postojećih objekata i postrojenja, kao i izvođenje drugih radova za koje su potrebni vodni uslovi bez vodne saglasnosti ili suprotno vodnoj saglasnosti (član 118 stav 1);

13) pravo stečeno na osnovu vodne saglasnosti, bez saglasnosti nadležnog organa koji je izdao vodnu saglasnost, prenese na drugo lice (član 119 stav 1);

14) koristi objekte i postrojenja, za koje je potrebna vodna saglasnost, bez vodne dozvole ili suprotno vodnoj dozvoli (član 120 stav 1);

15) pravo stečeno na osnovu vodne dozvole prenese na drugog korisnika bez saglasnosti organa koji je vodnu dozvolu izdao (član 121 stav 1);

16) odobrenje za upotrebu objekata, postrojenja ili radova iz člana 125 stav 2 ovog zakona izda, odnosno pribavi bez prethodno pribavljene potvrde o ispunjenosti uslova utvrđenih vodnom saglasnošću (član 125 st. 2 i 3);

17) radi otklanjanja opasnosti od prijetjećeg ili već nastalog poremećaja u vodnom režimu, kao i radi uspostavljanja stanja u skladu sa uslovima iz vodne dozvole ne postupi u skladu sa vodnim nalogom (član 126);

18) vrši korišćenje javnog vodnog dobra za privredne i druge aktivnosti na vodama i vodnom zemljištu za neku od namjena iz člana 134 ovog zakona bez odluke o dodjeli koncesije (član 136).

Novčanom kaznom od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaj iz stava 1 tač. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 i 18 ovog člana odgovorno lice u pravnom licu ili nadležnom organu, a fizičko lice za prekršaj iz stava 1 tač. 1, 3, 8, 10, 12, 13, 14, 15 i 17 ovog člana.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 12 i 18 ovog člana, pored novčane kazne, učiniocu će se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su upotrijebljeni ili bili namijenjeni za izvršenje prekršaja.

Član 165

Novčanom kaznom od dvadesetostrukog do dvjestastrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaj pravno lice, preduzetnik ili nadležni organ, ako:

1) proda vodno zemljište, a prethodno ne ponudi nadležnom organu uprave, odnosno nadležnom organu lokalne uprave (član 17 stav 2);

2) ne obezbijedi aktivno učešće javnosti i zainteresovanih lica u postupku priprema i donošenja plana upravljanja vodama, odnosno njegove izmjene nakon sprovedenog postupka preispitivanja i učini dostupnom svu dokumentaciju od značaja za izradu tog plana u skladu sa članom 30 ovog zakona;

3) ne omogući zainteresovanim licima davanje pisanih primjedbi, predloga i sugestija na svaki objavljeni dokument ili ne sačini izvještaj o stavovima povodom dostavljenih primjedaba, predloga i sugestija u skladu sa članom 31 st. 1 i 2 ovog zakona;

4) u komisiju za tehnički pregled vodnih objekata ne obezbijedi učešće lica koje odredi nadležni organ za izdavanje vodnih akata za objekat za koji se tehnički pregled traži (član 38 stav 2);

5) obavlja poslove vodosnabdijevanja bez pribavljenog rješenja o ispunjenosti uslova u pogledu tehničko-tehnološke opremljenosti i organizacione i kadrovske osposobljenosti (član 50 st. 2 i 4);

6) ne postavi uređaje i ne obezbijedi stalno i sistematsko registrovanje količina vode; ne preduzima mjere za obezbjeđenje tehničke ispravnosti uređaja za stalno i sistematsko registrovanje i ispitivanje kvantiteta i kvaliteta vode ili podatke o tome ne dostavlja periodično nadležnom organu uprave radi vođenja evidencije u informacionom sistemu (član 51 st. 1 i 2);

7) vrši sistematsko ispitivanje kvaliteta vode za vodosnabdijevanje i kupanje, a nije upisano u Centralni registar Privrednog suda ili nema odgovarajuće ovlašćenje, odnosno akreditaciju za obavljanje tih poslova (član 52 stav 3);

8) ne prati kvantitativne i kvalitativne parametre površinskih i podzemnih voda ili praće-

nje tih parametara ne vrši prema godišnjem programu koji donosi Vlada (član 58 st. 2 i 3);

9) kvalitativne i kvantitativne parametre voda koji se odnose na korišćenje i zaštitu površinskih i podzemnih voda ne učini dostupnim javnosti (član 58 stav 4);

10) koristi vodu za navodnjavanje poljoprivrednih kultura koja nije propisanog kvaliteta (član 61 stav 1);

11) vrši eksploataciju rječnih nanosa, a nije registrovano za obavljanje te djelatnosti u Centralnom registru Privrednog suda, nema najmanje jedno zaposleno lice odgovarajuće struke ili ne posjeduje odgovarajuću mehanizaciju (član 69 stav 1);

12) vrši eksploataciju rječnih nanosa, a ne vodi urednu evidenciju o vrsti i količini izvađenog rječnog nanosa ili podatke o vrsti i količini izvađenog materijala ne dostavlja nadležnom organu uprave, odnosno nadležnom organu lokalne uprave (član 69 stav 2);

13) prilikom ispuštanja ili odlaganja materije dovede do neposredne opasnosti od zagađenja površinske ili podzemne vode, a ne preduzme mjere potrebne za sprječavanje, smanjenje i sanaciju zagađenja voda, ne planira sredstva i rokove za njihovo ostvarivanje ili ne nadoknadi pričinjenu štetu (član 81 stav 1);

14) vodne objekte za zaštitu voda koje je za svoje potrebe izgradilo, u skladu sa ovim zakonom, ne održava u funkcionalnom stanju (član 82 stav 6);

15) ne omogući korišćenje rezultata sistematskog ispitivanja kvaliteta i kvantiteta voda svim zainteresovanim pravnim i fizičkim licima, bez naknade (član 83 stav 3);

16) ne sastavi godišnji izvještaj o stanju i promjenama kvaliteta voda ili ne dostavi ga, najkasnije do 1. marta tekuće godine za prethodnu godinu, Ministarstvu, nadležnom organu uprave, ministarstvu nadležnom za poslove zdravlja, ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine i ministarstvu nadležnom za geološke poslove (član 83 stav 4);

17) na plovnom objektu ne vodi knjigu ulja u skladu sa međunarodnim i domaćim propisima (član 90);

18) odmah ne prijavi ministarstvu nadležnom za pomorstvo, nadležnim inspekcijским organima ili organu državne uprave nadležnom za poslove policije, ako primjeti da je došlo do zagađenja voda u vodotoku, jezeru ili priobalnom moru (član 91);

19) ne dostavlja organu državne uprave nadležnom za hidrometeorološke poslove i glavnom rukovodiocu za zaštitu od štetnog dejstva voda podatke o stanju i stepenu napunjenosti akumulacionog basena jedanput nedeljno, a u periodu redovne odbrane od poplava svakodnevno (član 101 stav 4);

20) građenje zaštitnih vodnih objekata i izvođenje zaštitnih radova ne vrši u skladu sa planom upravljanja vodama (član 102 stav 3);

21) na erozivnom području ne izvršava mjere i neophodne radove koje mu u vezi sa zaštitom od erozija i bujica odredi nadležni organ lokalne uprave (član 103 st. 2 i 3);

22) na erozivnom području ne gradi i održava zaštitne objekte ili ne izvodi zaštitne radove u skladu sa zakonom (član 104 stav 1);

23) izrađuje tehničku dokumentaciju za izgradnju novih ili rekonstrukciju postojećih objekata, izvođenje geoloških istraživanja i drugih radova koji mogu trajno, povremeno ili privremeno uticati na promjene u vodnom režimu, bez pribavljenih vodnih uslova (član 114 stav 1);

24) za vodne objekte iz člana 35 ovog zakona, koje je izgradilo sopstvenim sredstvima, podatke za katastre ne dostavlja nadležnom organu uprave (član 130 stav 4);

25) u evidenciju ugovora o koncesijama na vodnom dobru i vodnim objektima i sistemima ne upisuje podatke iz ugovora o koncesiji od značaja za upravljanje vodama (član 132 stav 1);

26) izvrši neku od zabranjenih radnji na vodnim objektima ili vodnom dobru iz člana 141 ovog zakona;

27) izvrši neki od zabranjenih radova na erozivnom području iz člana 142 ovog zakona;

28) ne postupi u skladu sa nekim od ograničenih prava iz člana 143 ovog zakona;

29) ne izvrši neku od obaveza iz člana 144 ovog zakona;

30) ne izgradi dodatni sistem zaštite ili naknadi povećane troškove pravnom licu koje preduzima dodatne mjere zaštite od štetnog dejstva voda; ne učestvuje u održavanju zaštitnih objekata ili ne učestvuje u sprovođenju odbrane od poplava (član 145);

31) ne dozvoli da preko njegovog zemljišta drugi vlasnik, odnosno korisnik izvodi radove odvođenja, odnosno dovođenja vode do svog zemljišta, ukoliko ne postoji cjelishodnije tehničko ili ekonomsko rješenje (član 146);

32) na erozivnom području, na svom obradivom poljoprivrednom zemljištu ne postupi u skladu sa nekom od obaveza iz člana 148 ovog zakona;

33) se na izgrađeni objekat za vodosnabdijevanje priključi bez pribavljenog odobrenja (član 149 stav 2);

Novčanom kaznom od trostrukog do petnaestostrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaj iz stava 1 tač. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 30, 33 ovog člana odgovorno lice u pravnom licu ili nadležnom organu, a fizičko lice za prekršaj iz stava 1 tač. 1, 10, 14, 17, 18, 20, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32 i 33 ovog člana.

Za prekršaje iz stava 1 tač. 7, 17, 24, 25, 31 i 32 ovog člana ovlašćeno lice može naplatiti novčanu kaznu na licu mjesta u dvostrukom iznosu minimalne zarade u Republici.

Član 166

Novčanom kaznom od trostrukog do petnaestostrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako na erozivnom području na zaštitnim objektima ne izvodi manje zaštitne radove u skladu sa zakonom (član 104 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana ovlašćeno lice fizičkom licu može naplatiti novčanu kaznu na licu mjesta u dvostrukom iznosu minimalne zarade u Republici.

Član 167

Privremeno oduzimanje predmeta iz člana 164 ovog zakona, u okviru svojih ovlašćenja, vrši nadležni inspeksijski organ i službenici policije, u skladu sa zakonom.

O privremeno oduzetim predmetima, lica iz stava 1 ovog člana dužna su izdati potvrdu sa tačnim naznačenjem tih predmeta i nalog za njihovo čuvanje.

O izvršenom privremenom oduzimanju predmeta, lica iz stava 1 ovog člana dužna su da odmah obavijeste organ nadležan za pokretanje postupka zbog učinjenog prekršaja.

IX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Upis javnog vodnog dobra

Član 168

Vodno dobro iz člana 9 ovog zakona koje je do dana stupanja na snagu ovog zakona upisano u katastru nepokretnosti kao državna svojina postaje javno vodno dobro.

Vodno dobro iz člana 9 ovog zakona koje do dana stupanja na snagu ovog zakona nije bilo upisano u katastru nepokretnosti, odnosno koje je bilo upisano u katastru nepokretnosti, ali niko nije naveden kao njegov vlasnik, postaje javno vodno dobro, ukoliko zainteresovano lice ne dokaže da je prije stupanja na snagu ovog zakona imalo pravo svojine ili trajno pravo korišćenja.

Nadležni organ će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona podnijeti zahtjev organu uprave nadležnom za poslove katastra, radi upisa državne svojine na vodnom dobru iz stava 2 ovog člana.

Rokovi za donošenje plana upravljanja vodama i programa mjera

Član 169

Plan upravljanja vodama na vodnom području donijeće se u roku od devet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Program mjera iz člana 32 ovog zakona donijeće se roku od šest mjeseci od dana donošenja plana upravljanja vodama na vodnom području.

Do donošenja plana i programa iz st. 1 i 2 ovog člana vodna akta će se izdavati u skladu sa Vodoprivrednom osnovom Republike Crne Gore, donesenom na osnovu Zakona o vodama ("Službeni list RCG", broj 16/95) i tehničkom i drugom vodoprivrednom dokumentacijom, ukoliko nijesu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Usklađivanje važenja vodoprivredne dozvole

Član 170

Vodoprivredna dozvola izdata do dana stupanja na snagu ovog zakona na neodređeno vrijeme ili sa rokom dužim od roka iz člana 120 ovog zakona, za korišćenje objekata i postrojenja koji mogu imati uticaja na vodni režim, u pogledu roka važenja, uskladiće se sa rokom važnosti vodne dozvole iz ovog zakona, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona .

Vodoprivredne dozvole iz stava 1 ovog člana, koje se u pogledu roka važenja ne usklade sa rokom važenja vodne dozvole iz ovog zakona, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, prestaju da važe.

Pribavljanje vodne dozvole za postojeće objekte i postrojenja

Član 171

Vlasnici, odnosno korisnici postojećih objekata i postrojenja, koji mogu imati uticaja na vodni režim, za koje je istekao rok važenja ili nije izdata vodoprivredna dozvola, dužni su da, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, pribave vodnu dozvolu.

Ako vlasnik, odnosno korisnik ne pribavi vodnu dozvolu u roku iz stava 1 ovog člana, nadležni inspekcijски organ će preduzeti mjere u skladu s članom 163 ovog zakona.

Započeti postupci i stečena prava

Član 172

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama Zakona o vodama ("Službeni list RCG", broj 16/95).

Prava korišćenja voda stečena ugovorima o korišćenju voda i koncesionim ugovorima zaključenim do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka rokova utvrđenih tim ugovorima.

Rok za donošenje propisa

Član 173

Bliži propisi na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su donijeti na

osnovu Zakona o vodama ("Službeni list RCG", broj 16/95), ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Propisi koji prestaju da važe

Član 174

Danom stupanja na snagu ovog zakona neće se primjenjivati:

- 1) Zakon o režimu voda ("Službeni list SRJ", broj 59/98);
- 2) Uredba o klasifikaciji vode međurepubličkih vodotoka, međudržavnih voda i voda obalnog mora Jugoslavije ("Službeni list SFRJ", broj 6/78);
- 3) Odluka o maksimalno dopuštenim koncentracijama radonuklida i opasnih materija u međurepubličkim vodotocima, međudržavnim vodama i vodama obalnog mora Jugoslavije ("Službeni list SFRJ", broj 8/78).

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o vodama ("Službeni list RCG", broj 16/95), kao i propisi doneseni na osnovu člana 64 stav 2 tač. 2 i 3 toga zakona, osim odredbe člana 40 stav 2 i poglavlja V.

Stupanje na snagu

Član 175

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

SU-SK Broj 01-672/17-06

Podgorica, 8. maja 2007. godine

Ustavotvorna skupština Republike Crne Gore

Predsjednik,

Ranko Krivokapić, s.r.